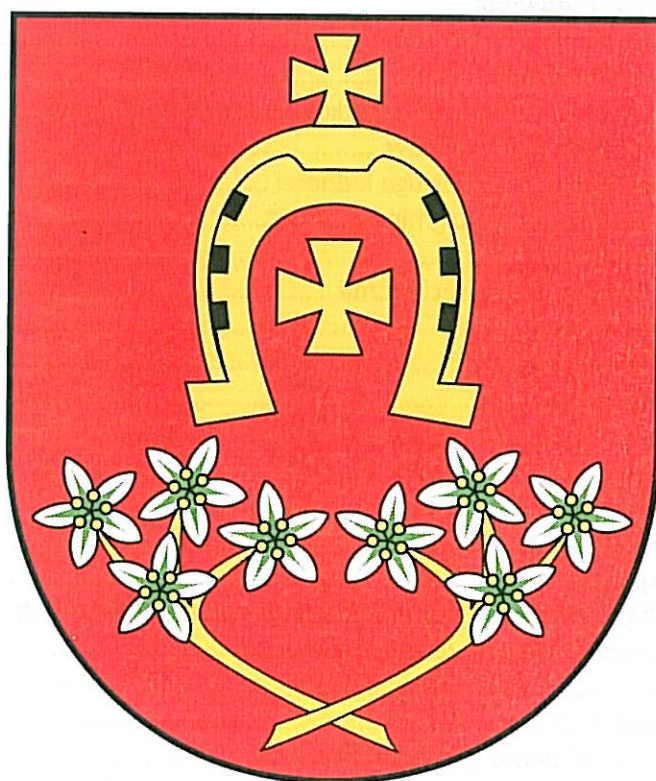

Załącznik Nr 1
do Uchwały Nr XXXI/151/13
Rady Gminy Czerwin
z dnia 10 września 2013r.

ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY CZERWIN

- Tekst wyróżniony czcionką Times New Roman stanowi dotychczasową treść.
- Tekst wyróżniony czcionką *Arial* (kursywą) stanowi treść dodaną do niniejszej zmiany studium.

Czerwin, 2012-2013

SPIS TREŚCI

I.	WPROWADZENIE	4
1.	Przedmiot i cel opracowania.....	4
2.	Podstawa prawna.....	5
3.	Podstawowe dane o gminie Czerwin.....	5
II.	UWARUNKOWANIA POLITYKI PRZESTRZENNEJ GMINY.....	6
1.	Diagnoza prospektywna.....	6
2.	Uwarunkowania zewnętrzne	6
3.	Uwarunkowania wewnętrzne	8
a.	Uwarunkowania wynikające z istniejącego zagospodarowania	8
b.	Stan ładu przestrzennego i wymogów jego ochrony.....	9
c.	Stan środowiska przyrodniczego.....	10
d.	Stan sanitarny środowiska	13
e.	Walory przyrodnicze i ich ochrona.....	13
f.	Formy ochrony przyrody	13
g.	Stan dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej.....	14
4.	Warunki i jakość życia mieszkańców.....	17
a.	Infrastruktura społeczna i obsługa ludności	17
5.	Potrzeby i możliwości rozwoju gminy	20
6.	Stan prawny gruntów.....	20
7.	Komunikacja i infrastruktura techniczna	21
a.	Zaopatrzenie w wodę.....	21
b.	Odprowadzenie ścieków	21
c.	Usuwanie odpadów	22
d.	Ciepłownictwo	23
e.	Gazownictwo.....	23
f.	Telekomunikacja	23
g.	Elektroenergetyka	24
h.	Komunikacja.....	24
8.	<i>Zadania służące realizacji ponadlokalnych celów publicznych.....</i>	24
9.	Zjawiska społeczno - gospodarcze	25
a.	Demografia.....	25
b.	Strefa gospodarcza.....	26
c.	Pozarolnicza działalność gospodarcza	27
10.	<i>Zagrożenia bezpieczeństwa ludności i jej mienia w tym obszary szczególnego zagrożenia powodzią, obszary osuwania się mas ziemnych oraz obszary naturalnych zagrożeń geologicznych.....</i>	28
a.	<i>Zagrożenia naturalne.....</i>	29
b.	<i>Zagrożenia antropogeniczne</i>	29
11.	<i>Wymagania dotyczące ochrony przeciwpowodziowej.....</i>	29
12.	<i>Uwarunkowania wynikające z występowania obiektów i terenów chronionych na podstawie przepisów odrębnych.....</i>	30
13.	<i>Występowanie terenów górniczych wyznaczonych na podstawie przepisów odrębnych.....</i>	30
III.	KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO	32
1.	Główne problemy wymagające rozwiązania	32
2.	Kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenów.....	32
3.	Kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów	32

4. Zasady ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody, krajobrazu kulturowego, dziedzictwa kulturowego i zabytków	35
a. Odprowadzenie ścieków	36
b. Usuwanie odpadów	36
c. Zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków	36
5. Obszary pomników zagłady i ich stref ochronnych	37
6. Kierunki rozwoju systemów komunikacji i infrastruktury technicznej	37
a. Komunikacja	37
b. Zaopatrzenie w wodę	38
c. Odprowadzanie i oczyszczanie ścieków	39
d. Elektroenergetyka	39
e. Telekomunikacja	40
f. Ciepłownictwo	40
g. Gazownictwo	41
7. Obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym	42
8. Obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów odrębnych, w tym obszary wymagające przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości, a także obszary rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m ² oraz obszary przestrzeni publicznej. Obszary, dla których gmina zamierza sporządzić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego w tym obszary wymagające zmiany przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne	42
9. Kierunki i zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej	43
10. Rozwój funkcji turystycznej i rekreacyjnej	44
11. Obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji lub rekultywacji oraz inne obszary problemowe	44
12. Obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi i osuwania się mas ziemnych	45
13. Obiekty lub obszary, dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny ..	45
14. Granice terenów zamkniętych i ich stref ochronnych	45
15. Obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, zgodnie z ustaleniami planu zagospodarowania przestrzennego województwa i ustaleniami programów, o których mowa w art. 48 ust. 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym;	46
IV. Produkt finalny	47

I. WPROWADZENIE

W myśl ustawy z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2003 r. Nr 80, poz. 717 z późn. zm.) zadaniem „Studium” jest określenie polityki przestrzennej, w tym lokalnych zasad zagospodarowania przestrzennego gminy. Uznając, że określenie rozwoju przestrzennego nie jest możliwe bez uwzględnienia podstawowych kierunków rozwoju gospodarczego (strategii jako rozwoju) „ Studium” staje się czymś więcej niż aktem polityki przestrzennej. Jest aktem polityki rozwoju przestrzennego – gospodarczego, zwłaszcza tam, gdzie nie opracowano strategii rozwoju gospodarczego gminy.

Drugą istotną funkcją Studium gminy jest koordynacja ustaleń miejscowych. Studium jest szansą na integrację przestrzeni jako określonej całości. W tej sytuacji należy oczekiwać, że ustalenia Studium będą się koncentrować na tym, co interesuje gminę.

I wreszcie trzecia funkcja studium to promocja gminy na zewnątrz. Studium to filozofia rozwoju przestrzennego – gospodarczego na przyszłość, a jeżeli tak, to może stać się zachętą do interesowania. Im bardziej wszechstronny, nacechowany ambicjami lokalnymi i przekonujący jest program tego rozwoju, tym bardziej atrakcyjna staje się formułowana oferta. Na studium można zatem patrzeć jak na kuszącą ofertę pozostania czy też osiedlenia się w danej gminie. Dobrze skonstruowana oferta tego typu może wyzwać aktywność społeczną i stanowić koło zamachowe nakreślonych zamierzeń rozwojowych.

1. Przedmiot i cel opracowania

Niniejsze opracowanie sporządzono na podstawie ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2013 r. poz. 647 z późn. zmianami). Opracowanie stanowi zmianę przyjętego uchwałą Nr XXXIV/31/2005 Rady Gminy Czerwin z dnia 23 grudnia 2005 r. studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Czerwin. Tekst wyróżniony czcionką Times New Roman stanowi dotychczasową treść natomiast tekst wyróżniony czcionką Arial (kursywą) stanowi treść (dodaną do) niniejszej zmiany studium. Granice obszaru objętego zmianą zostały przedstawione na załączniku graficznym nr 1 do uchwały Nr X/51/11 Rady Gminy Czerwin z dnia 7 października 2011 r.

2. Podstawa prawna

Podstawę prawną opracowania stanowią:

- uchwała Nr X/51/11 Rady Gminy Czerwin z dnia 7 października 2011 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Czerwin,
- ustawa z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2013 r. poz. 647 z późn. zmianami),
- rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004 r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (Dz. U. Nr 118, poz. 1233).

3. Podstawowe dane o gminie Czerwin

Gmina Czerwin leży na międzyrzeczu łomżyńskim, na trasie Ostrołęka – Ostrów Mazowiecka. Ośrodek Gminy Czerwin leży w połowie drogi między Ostrołęką a Ostrowią Mazowiecką. Tradycyjnie jednak jest związany funkcjonalnie z Ostrołęką. Teren Gminy wyróżnia się zwartymi wsiami, w układzie jednej lub paru ulic. Zachodnią część gminy przecina linia kolejowa Ostrołęka – Ostrów Maz. – Lublin. Wysoczyzna i dolina rzeki Orz kształtują powierzchnie gminy. Rzeźba terenu jest związana z recesją lądolodu stadiału północnomazowieckiego. Rzeka Orz jest główną formą dolinową. Wysoczyznę charakteryzują rozległe obszary silnie zrównane erozyjnie, na ogół płaskie, pokryte płatami osadów sandrowych. Gmina Czerwin graniczy z następującymi gminami: Troszyn, Stary Lubotyń, Śniadowo, Ostrów Mazowiecka, Wąsewo, Goworowo, Rzekuń. Położona jest na osi Ostrołęka – Ostrów Maz. Wiodącą funkcją gminy jest rolnictwo.

Powierzchnia terenu gminy – 171 km² w tym:

tereny rolne – 77,2 %

tereny leśne – 15,6 %

Liczba mieszkańców - 5520 w tym:

mężczyźni – ok. 2800

kobiety – 2720

Gęstość zaludnienia – 32 osoby/km²

Liczba miejscowości – 46

Liczba sołectw – 44

II. UWARUNKOWANIA POLITYKI PRZESTRZENNEJ GMINY

1. Diagnoza prospektywna

Diagnoza prospektywna jest sposobem oceny stanu istniejącego nadającym jej wektor czasu od dziś ku przyszłości. Oznacza to odrzucenie myślenia w kategoriach modelu docelowego na korzyść zmiennych w czasie ujęć dynamicznych. Diagnoza prospektywna określa czynniki i okoliczności determinujące, zakłócające i stymulujące rozwój. Każdy z nich ma własny wymiar przestrzenny i czasowy, który warunkuje ich wzajemną współzależność. Razem tworzą swoisty dla danego obszaru mechanizm rozwoju. W wymiarze przestrzennym wyróżnia się uwarunkowania zewnętrzne, wynikające z porozumień międzynarodowych i transgranicznych oraz sytuacji obszaru funkcjonalnego w skali kraju, a także uwarunkowania wewnętrzne występujące na jego obszarze, odniesione zarówno do całości terenu, jak i wyróżniających się jednostek strukturalnych.

2. Uwarunkowania zewnętrzne

„Strategia Rozwoju Województwa Mazowieckiego”, która została przyjęta Uchwałą nr 3/01 w dniu 31 stycznia 2001 oraz zaktualizowana Uchwałą nr 78/06 z dnia 29 maja 2006 r. daje szeroki obraz przemian terenu Mazowsza w pierwszych latach transformacji gospodarczej kraju oraz prognozę możliwych zmian w zagospodarowaniu województwa. Główną misją Strategii Rozwoju Województwa Mazowieckiego jest dążenie do uzyskania odczuwalnej społecznie poprawy jakości życia mieszkańców Mazowsza, rozumianej jako zaspokojenie potrzeb materialnych i bezpieczeństwa socjalnego.

Podstawą do opracowania wizji rozwoju Mazowsza nazwanej „Warszawa ku Europie, Mazowsze z Warszawą” jest najkorzystniejszy dla rozwoju całego regionu mazowieckiego scenariusz policentrycznego zrównoważonego rozwoju województwa, zakładającego poprawę warunków życia całego Mazowsza.

Dla realizacji Strategii określone zostały cele średniookresowe i operacyjne. Dla gminy Czerwin znaczenie mają następujące cele:

aktywacja i modernizacja obszarów pozametropolitarnych, służąca likwidacji opóźnień cywilizacyjnych, poprawie dochodów i warunków życia ludności poprzez:

- wspieranie rozwoju lokalnego przetwórstwa rolno – spożywczego,
- restrukturyzacja rozwoju infrastruktury technicznej obszarów wiejskich, tj.: remonty i budowa dróg o znaczeniu lokalnym, gazyfikacja, reelektryfikacja, rozbudowa sieci telekomunikacyjnej, rozbudowa sieci wodociągowej, a w szczególności kanalizacyjnej, modernizacja i rozbudowa urządzeń melioracyjnych,
- stymulowanie tworzenia pozarolniczych miejsc pracy m. in. poprzez wspieranie małych i średnich przedsiębiorstw w obsłudze rolnictwa, obsłudze ruchu turystycznego i agroturystyce, konserwacji przyrody,

- ekologizację rolnictwa oraz wprowadzenie zasad rozwoju ekologicznie zrównoważonego poprzez stymulowanie produkcji żywności, zgodnie z zasadami ekologii, rozwijanie profesjonalnych usług doradczych w zakresie współczesnych technologii, przyjaznych środowisku, rolnictwa zintegrowanego, a na obszarach chronionych – ekologicznego,
- rozwój funkcji turystyczno – wypoczynkowych poprzez wykorzystanie walorów przyrodniczo – krajobrazowych i historyczno – kulturowych (szlaki turystyczne, edukacyjne, ścieżki rowerowe),

przeciwdziałanie degradacji i rewaloryzacja środowiska przyrodniczego:

- utworzenie regionalnego systemu obszarów chronionych, zgodnego ze standardami europejskimi – tworzenie regionalnych i ponadregionalnych korytarzy ekologicznych,
- zwiększenie lesistości regionu i ochrona lasów – wspieranie działań na rzecz zalesienia marginalnych gruntów dla rolnictwa, a zwłaszcza podnoszenie spójności rozczłonkowanych terenów puszczańskich, dolesienia w strefach zasilania wód podziemnych, kształtowanie leśnych korytarzy ekologicznych, ochrona ginących lasów łęgowych,
- zmniejszenie zanieczyszczenia środowiska – wdrożenie systemu pełnego monitoringu zanieczyszczeń wód, realizacja inwestycji związanych z oczyszczaniem i odprowadzaniem ścieków, wdrażanie ponad gminnych zakładów utylizacji odpadów, likwidacja wysypisk nie spełniających norm sanitarnych, upowszechnianie sanitacji zagrody wiejskiej, ochrona stref zasilania zbiorników wód podziemnych,
- rozwijanie proekologicznych form aktywacji gospodarczej, zwłaszcza na terenach o ustanowionej ochronie obszarowej, m.in. na obszarze wchodzącym w skład „Zielonych Płuc Polski”,

wzmocnienie regionalnych więzi kulturowo – społecznych mieszkańców województwa mazowieckiego, poprzez m. in.:

- ochronę krajobrazu kulturowego „wsi mazowieckiej”
- ochronę dóbr kultury materialnej,

zahamowanie narastania chaosu w przestrzennym zagospodarowaniu województwa poprzez m. in.:

- uwzględnienie potrzeby racjonalizacji sieci osadniczej w planowaniu inwestycji infrastrukturalnych,
- kształtowanie ładu przestrzennego, ukierunkowanego na ograniczenie konfliktów pomiędzy zainteresowaniem technicznym, a środowiskiem przyrodniczym,
- kształtowanie krajobrazu harmonijnie skomponowanego i zachowującego tożsamość kulturową i walory krajobrazowe.

Biorąc pod uwagę dotychczasowy sposób funkcjonowania gminy jako typowo rolniczej oraz kondycję jej gospodarki, nie można przewidywać w krótkim okresie czasu radykalnych i istotnych zmian w jej społeczno – gospodarczym rozwoju. Pewną szansą dla rolnictwa i terenów wiejskich będą środki związane z członkostwem w Unii Europejskiej. W ramach wspólnej Polityki Rolnej przewidziane są dopłaty bezpośrednie, podstawowe i uzupełniające dla gospodarstw rolnych. Wsparcie rozwoju wsi i restrukturyzacji rolnictwa funduszami strukturalnymi EAGGF (Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji w Rolnictwie) przewidziano w ramach Planu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2004 – 2006 oraz Sektorowego Programu Operacyjnego „Restrukturyzacja i Modernizacja Sektora żywnościowego oraz Rozwój Obszarów Wiejskich” w ramach Narodowego Planu Rozwoju.

Sektorowy Program Operacyjny „Restrukturyzacja i Modernizacja Sektora żywnościowego oraz Rozwój Obszarów Wiejskich” wyznacza priorytety, które obejmują m.in.:

- wspieranie obszarów wiejskich poprzez wzrost konkurencyjności rolnictwa, w tym działania wspierające inwestycje w gospodarstwach rolnych oraz ułatwiające start młodym rolnikom,
- zrównoważony rozwój obszarów wiejskich, w ramach którego zawarto działanie związane z odnową wsi oraz zachowaniem i ochroną dziedzictwa kulturowego.

3. Uwarunkowania wewnętrzne

a. Uwarunkowania wynikające z istniejącego zagospodarowania

Obszar gminy Czerwin posiada wybitne walory przyrodnicze i pełni ważne funkcje ekologiczne w skali krajowej. Lasy tu występują w dużych zwartych kompleksach. Stan sanitarny lasów nie jest zły. Nie obserwuje się tu bowiem znaczących uszkodzeń spowodowanych przez gazy i płyty emitowane przez zakłady przemysłowe. Największe zagrożenie lasów stanowią pożary, nadmierna penetracja ludzka związana ze zbieraniem grzybów i jagód oraz kradzieże drewna i kłusownictwo. Istniejący system obszarów zasługuje na ochronę ze względu na swoje walory przyrodnicze.

Dla zachowania różnorodności biologicznej istotne znaczenie będzie miało tworzenie lokalnych systemów obszarów chronionych przez uznawanie za zabytki ekologiczne lub zespoły przyrodniczo – krajobrazowe niewielkich obszarów o dużych walorach przyrodniczych lub pełniących ważne funkcje ekologiczne. Tworzenie nowych obszarów chronionych generuje konflikty. Właściciele nieruchomości obawiają się ograniczenia dotychczasowego sposobu użytkowania terenu oraz utraty możliwości korzystnej sprzedaży swoich gruntów na cele rekreacyjne.

Użytkowanie gruntów

Powierzchnia gminy Czerwin wynosi 171 km². Największą część obszaru gminy zajmują użytki rolne – 77,2%. Udział w strukturze użytkowania mają również lasy i grunty leśne, stanowiące 15,6% obszaru gminy. Największe kompleksy leśne znajdują się w

środkowej i zachodniej części gminy.

Gleby

Na obszarze gminy występują generalnie gleby o wysokiej przydatności rolniczej:

Grunty orne:

- klasa II – 4 ha,
- klasa IIIa – 454 ha,
- klasa IIIb – 1033 ha
- klasa IVa – 1181 ha,
- klasa V – 3018 ha,
- klasa VI – 2641 ha,

Użytki zielone

- klasa II – 1 ha,
- klasa III – 132 ha
- klasa IV – 1996 ha,
- klasa V – 1262 ha,
- klasa VI – 233 ha,

Lasy

Lasy i grunty leśne stanowią 15,6% powierzchni gminy. Największe kompleksy leśne znajdują się w środkowej i zachodniej części gminy. Dominują Lasy Państwowe tworząc większe kompleksy leśne, natomiast lasy prywatne występują na ogół w rozproszeniu. Na terenie Lasów Państwowych dominują gospodarcze i ochronne funkcje lasu, w najbliższej przyszłości przewiduje się wzrost turystyczno – rekreacyjnej funkcji lasów, charakteryzujących się wysokim walorami przyrodniczymi.

b. Stan ładu przestrzennego i wymogów jego ochrony

Ład przestrzenny jest to pojęcie stanu zagospodarowania przestrzennego odpowiadającego wszystkim kryteriom, nadrzędny cel gospodarki przestrzennej. Oznacza stan zagospodarowania przestrzennego odpowiadającego kryteriom: funkcjonalnym, estetycznym, społecznym, gospodarczym, technicznym i przyrodniczym. Ład przestrzenny uważany jest ogólnie za cel nadrzędny do jakiego winna dążyć gospodarka przestrzenna gminy.

Każde zagospodarowanie przestrzenne cechuje się określonym stanem ładu przestrzennego. Stopień społecznej aprobaty tego stanu wynika z oceny stanu istniejącego wobec pożądanego, kierując sądy o istnieniu lub braku ładu. Kształtowanie ładu przestrzennego jest więc nieustającym procesem, w którym człowiek tworzy i przekształca swe środowisko zgodnie ze swoim systemem wartości i możliwości w granicach środowiska naturalnego.

Zasady ładu przestrzennego określone są przede wszystkim na podstawie planów miejscowych tworzonych dla poszczególnych obszarów, w zależności od

potrzeb społecznych i ekonomicznych. Przy ich sporządzaniu należy wziąć pod uwagę, że ochrona ładu przestrzennego warunkowana powinna być eksponowaniem najbardziej wartościowych elementów krajobrazu przyrodniczego i kulturowego, eliminowaniem dysharmonizujących elementów zagospodarowania, prowadzeniem rewitalizacji i rehabilitacji obszarów zdegradowanych i o niskiej atrakcyjności funkcjonalnej i architektonicznej.

Dla ochrony ładu przestrzennego konieczne jest przeciwdziałanie niekorzystnym zjawiskom przestrzennym związanym z wprowadzaniem nowej zabudowy, w szczególności przez ograniczanie liczby kolejnych linii zabudowy obsługiwanych komunikacyjnie przez służebność przejazdu lub drogę wewnętrzną o niewystarczającej szerokości, a także ograniczanie niekontrolowanego, przestrzennego „rozlewania” się układów osadniczych.

c. Stan środowiska przyrodniczego

Wody powierzchniowe

Zasobem wód powierzchniowych jest rzeka Orz. Uzupełnienie sieci wód powierzchniowych stanowią rowy melioracyjne odwadniające teren ze spływem w kierunku rzeki Orz. Rzeka Orz przecina teren gminy ze wschodu na zachód. Rzeka ma charakter rzek nizinnych: małe spadki poprzeczne i podłużne. Ze względu na niewielkie spadki terenu, proces odwadniania gminy jest utrudniony, najwyższe stany wód w rzekach występują wczesną wiosną w okresach roztopów wiosennych, a najniższe w okresie letnim. Amplituda wahań poziomów wód w rzece nie jest tak duża, aby groziła powodzią.

Wody podziemne

Wody gruntowe na terenie gminy występują na różnych głębokościach w zależności od wyniesienia terenu ponad poziom morza i waha się od 1 m do poniżej 4 m.p.p.t. Wody gruntowe w dolinach rzeki występują na ogół płycej niż 1 m.p.p.t., a miejscami bezpośrednio na powierzchni terenu, tworząc podmokłości.

Terren gminy znajduje się na obszarze Głównego Zbiornika Wód Podziemnych 215 Subniecka Warszawska. Jest zbiornikiem o powierzchni około 17500 km². Przybliżone zasoby dyspozycyjne zbiornika wynoszą 145 tyś. m³/d, a średnia głębokość ujęć ok. 180 m. Z uwagi na występujące naturalne zabezpieczenia od wpływów z powierzchni, zbiornik ten nie jest objęty strefą ochrony.

Zasobność wód podziemnych na terenie gminy nie była określana. Na terenie gminy funkcjonują studnie ujmujące wody podziemne o usankcjonowanym prawnie i udokumentowanych zasobach wodnych. Są to ujęcia wody we wsi Czerwin, Piski, Seroczyn, Suchcice, Goćły i Dzwonek. Ponadto na terenie gminy wykonano jeden otwór geologiczny. W wykonanym wierceniu stwierdzono znaczne zanieczyszczenie. Woda wykazywała dużą mętność, wysoką barwność, specyficzny zapach. Takie zanieczyszczenie wody sprawia problemy przy jej uzdatnianiu.

Pierwsza warstwa wodonośna o swobodnym zwierciadle występuje na głębokości

2 m, zalega w utworach piaszczystych i stanowi źródło poboru dla studni kopanych przy indywidualnych gospodarstwach domowych.

Druga warstwa wodonośna występuje na głębokości 18 m. Posiada ona nieciągłą warstwę izolacyjną od powierzchni terenu. Podczas wykonywania ujęcia wody w Czerwinie stwierdzono, że w miarę wzrostu poboru wody pogorszyła się jej jakość, co świadczy o napływie zanieczyszczeń z większego obszaru niż działka lokalizacji studni. Zanieczyszczenia dopływające do wód podziemnych pochodzą z faktu wprowadzenia do środowiska nie oczyszczonych ścieków.

Stosunki wodne i melioracyjne

Teren gminy Czerwin leży w zalewni rzeki Orz. Przepływa ona przez teren gminy ze wschodu na zachód. Rzeka Orz znajduje ujście w Narwi. Jedynie północnowschodni kraniec gminy leży w zlewni rzeki Ruż.

Do rzeki Orz wody odprowadzane są ciekami podstawowymi Struga Daniszewo i kanał Przyjmy Zalesie. Na terenie gminy rzeka Orz ma długość 20280m (w km 19+080 – 39+360), kanał Przyjmy Zalesie ma długość 6680 m (w km 0+00- 6+ 680), a Struga Daniszewo ma długość 820m (w km 0+00 – 0+ 820). Rzeka Ruż na terenie gminy ma długość 6870m (w km 26+280 – 33+150).

Na wyżej wymienionych ciekach podstawowych znajdują się urządzenia piętrzące:

Rzeka Orz:

W km 20 + 900 jaz
W km 21+300 próg
W km 23+ 620 próg
W km 23+760 próg
W km 24+ 380 próg
W km 24+920 jaz
W km 25+660 próg
W km 25+890 próg
W km 26+ 150 próg
W km 30+ 820 jaz (zbiornik)
W km 33+ 550 próg
W km 33+ 870 próg
W km 39+ 350 jaz

Struga Daniszewo:

W km 0+880 zastawka

Kanał Przyjmy Zalesie:

W km 0+120 próg
W km 1+ 580 próg
W km 2+370 próg
W km 4+410 przepusto – zastawka

W km 6+400 przepusto – zastawka

Rzeka Ruż:

W km 27+300 próg

W km 32+280 zastawka

W km 31+200 zastawka

Na rzece Orz w km 30+ 820 znajduje się zbiornik retencyjny o powierzchni 8,2 ha, w tym 7,5 ha lustra wody. Długość zbiornika wynosi 57m, a szerokość od 85 do 175m. Głębokość zbiornika wynosi od 1,2 m do 1,4 m. w zbiorniku mieści się 100 tys. m³ wody. Wodę w zbiorniku piętrzy jaz 3* 1,5 m.

Grunty orne i użytki zielone na terenie gminy są zmeliorowane w 95%. Ogółem zmeliorowanych jest 4458 ha gruntów ornych i 2898 ha użytków zielonych. Melioracji wymaga obszar 327 ha (290 ha – grunty orne i 37 ha – użytki zielone) we wsiach Gocły, Skarżyn, Damiany i Malinowo Nowe.

Budowa geologiczna

Wysoczyzna morenowa, na której położona jest gmina zbudowana jest z osadów plejstocénskich należących do stadiału północno mazowieckiego zlodowacenia środkowopolskiego. Formy rzeźby polodowcowej, związane z recesją lądolodu tego stadiału, miejscami tylko urozmaicają powierzchnię. Powierzchnia jest płaska, zrównana erozyjnie, częściowo przykryta płatami osadów sandrowych.

Ze stadiałem północnomazowieckim jest wiązane występowanie piasków i żwirów wodnolądowych oraz glin zwałowych. W tych utworach u schyłku plejstocenu zostały wycięte doliny rzek, które w holocenie zostały wypełnione przez mułki, piaski i żwiry rzeczne, z których zbudowane są trasy zalewowe. Osady te wyścielają dna wszystkich form dolinowych zarówno czynnych jak i włączonych sieci odpływu. W zagłębieniach bezodpływowych występują namuły. Wśród holecénskich osadów dolinowych występują także nieliczne torfy (obecnie zdegradowane poprzez odwodnienie). Występują także utwory eoliczne, które wytworzyły się po ustąpieniu ostatniego na tym obszarze lądolodu.

Występowanie udokumentowanych złóż kopalin

Ze względu na uwarunkowania wynikające z budowy geologicznej na terenie gminy występują znaczne surowce mineralne. Poszukiwawcze prace geologiczne na terenie gminy Czerwin wykazały występowanie kruszywa naturalnego grubego. Surowiec jest eksploatowany do głębokości ok. 35m. często kruszywo naturalne eksploatowane jest na potrzeby własne w różnych miejscach na terenie gminy. Stąd powstało wiele wyrobisk.

Klimat

Klimat jest charakterystyczny jak dla całej Niziny północno mazowieckiej. Można go scharakteryzować poprzez wybrane elementy meteorologiczne. Średni opad roczny wynosi około 526 mm, średnia temperatura powietrza +7,8°C, najzimniejszym miesiącem w roku jest

styczeń (- 2,7°C), najcieplejszym – lipiec (+ 17,5°C). W strefie przypowierzchniowej prędkość najczęściej wiejących wiatrów waha się w granicach 2 – 4 m/s. Latem i jesienią dominują wiatry wschodnie (W), wiosną znaczny udział mają wiatry z sektora północnego (NW, N), w zimie częste są wiatry południowo – wschodnie (SE). Średnie zachmurzenie wynosi 5,2 (w oktanach). Roczne usłonecznienie wynosi 1621 godzin.

d. Stan sanitarny środowiska

Gmina Czerwin należy do obszarów bez większych źródeł zanieczyszczenia środowiska. Do źródeł zanieczyszczenia środowiska można zaliczyć pojedynczo występujące większe obiekty usługowe, hodowlane, zabudowę zagrodową i procesy chemizacji rolnictwa. Nie rozwiązana gospodarka ściekowa w zakresie ścieków socjalno – bytowych na terenie gminy stanowi problem zanieczyszczenia wód powierzchniowych i gruntowych. Ze względu na budowę geologiczną zachodzi możliwość zanieczyszczenia wód stanowiących ujęcia wody, szczególnie dla indywidualnych gospodarstw. W znacznym stopniu wody są zagrożone przez niewłaściwe gromadzenie i zagospodarowanie nawozów organicznych, tj. gnojowicy i obornika. Innym zagrożeniem dla środowiska jest przypadkowe składowanie odpadów w różnych miejscach, szczególnie w lasach, obniżeniach terenowych, itp. Na terenie gminy nie jest prowadzony monitoring komponentów środowiska przyrodniczego (powietrza, wód i klimatu).

e. Walory przyrodnicze i ich ochrona

Teren gminy znajduje się na obszarze wyróżniającym się znaczną naturalnością środowiska i krajobrazu. W całości znajduje się w systemie obszarów o najwyższych wartościach przyrodniczych o znaczeniu krajowym. O wartościach przyrodniczych terenu decydują głównie dolina rzeki i obszary leśne. W dolinie rzeki i na terenach leśnych występują naturalne podmokłości i zabagnienia z dużą bioróżnorodnością.

W Studium stwierdzono, że w celu ochrony walorów przyrodniczych należy dolinę rzeki wyłączyć z lokalizowania dużych ferm hodowlanych, pozostawienie łąk i pastwisk w rolniczym użytkowaniu.

f. Formy ochrony przyrody

Na terenie gminy jedyną formą ochrony przyrody są pomniki przyrody. Ich lokalizacja przedstawia się następująco:

Pomnik przyrody	Lokalizacja	Wymiary: obwód/wysokość (m)
Grupa drzew – 3 szt.	Grodzisk Duży	lipa drobnolistna - 3/20 jesion wyniosły - 2,68/20 wiąz górski - 2,82/25

Grupa drzew – 3 szt.	Czerwin	lipa drobnolistna 4,55/27 jesion wyniosły - 3,1/23 wiąz górski - 3,02/30
----------------------	---------	--

g. Stan dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej

Stosownie do wymagań ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, w studium powinny być uwzględnione charakterystyczne dla gminy ograniczenia i predyspozycje dotyczące zasobów środowiska kulturowego i krajobrazu, co najmniej wynikające z występowania obiektów i terenów chronionych na podstawie przepisów szczególnych, dotychczasowego przeznaczenia i zagospodarowania terenu oraz stanu i funkcjonowania środowiska kulturowego. Zasoby te obejmujące struktury przestrzenne bądź ich elementy o walorach historycznych, zabytkowych i estetycznych świadczą o ciągłości działania i dorobku społeczności lokalnej, będąc jednym z istotnych elementów tożsamości gminy. Krajobraz stanowiący odzwierciedlenie zjawisk i procesów zachodzących w przestrzeni gminy powinno się traktować jako obraz stanu środowiska kulturowego i przyrodniczego gminy.

Obiekty wpisane do rejestru zabytków:

1. Piski - Kościół parafialny z końca XVIII w., nr rej. A-.423, z dn. 12.04.1962 r.
2. Piski - Cmentarz parafialny rzym.- kat. - nr rej. A- 559, z dn. 30.01.1986 r.
3. Wiśniówek - Ślady osady z okresu późnolateńskiego i rzymskiego - nr dec. 966/ 84, z dn. 02.01.1973 r.
4. Czerwin - Kościół parafialny z II poł. XVIII w., nr rej. A -.426, z dn.05.04.1962 r.
5. Czerwin - Nagrobek Ignacego Boguckiego z 1850 r. oraz 2 bramy z II poł. XIX w., 2 kaplice z II poł. XIX w. na cmentarzu parafialnym rzym.- kat. - nr dec.252, z dn. 30.01.1986 r.
6. Czerwin - Park z XIX w. – nr. rej. A- 496, z dn. 27.01.1984 r.
7. Czerwin - Dwór z III ćw. XIX w. - nr rej. A-495. 190, z dn. 25.04.1984 r.
8. Grodzisk - Grodzisko wczesnośredniowieczne - nr dec.754/55, z dn. 20.12.1965 r.
9. Grodzisk - Park podworski z XVIII wieku - nr rej. A-.395, z dn.02.01.1962 r.
10. Wojsze - Starożytny kurhan z okresu wpływów rzymskich - nr dec. 972/ 90, z dn. 06.01.1973 r.
11. Wojsze - Cmentarz wojenny z 1914 r. - nr rej. A- 570, z dn. 22.01.1986 r.
12. Tomasz - Ślady osady starożytnej - nr dec. 920/73, z dn. 11.10.1971 r.
13. Czambrowina - Park z XIX w. - nr rej. A- 527, z dn. 10.09.1984 r.
14. Czambrowina - Dwór z lat 70-tych XIX w.- nr rej. A- 527, z dn. 05.11.1984 r.
15. Chrośnice - Cmentarz wojenny z 1915 r. - nr rej. A- 566, z dn. 18.01.1986 r.

Na terenie gminy znajduje się poza wymienionymi powyżej obiektami wpisanymi do rejestrów zabytków – wiele stanowisk archeologicznych o wielkiej rozpiętości chronologicznej, od epoki kamiennej do okresu nowożytnego. Liczne znaleziska archeologiczne świadczą o zasiedleniu tych terenów już w zamierzchłych czasach. Pochodzenie wykopalisk z różnych epok wskazuje na pewną ciągłość osadnictwa.

Gmina Czerwin posiada Gminną ewidencję zabytków. W odniesieniu do obiektów wpisanych do Gminnej ewidencji zabytków ochronie podlega forma architektoniczna obiektu (gabaryty wysokościowe, forma dachu i rodzaj pokrycia, kompozycja i wystrój elewacji, forma stolarki drzwiowej). W odniesieniu do stanowisk archeologicznych wpisanych do Gminnej ewidencji zabytków, wszelkie prace ziemne prowadzone w obrębie stanowisk archeologicznych wymagają zgłoszenia i nadzoru wojewódzkiego konserwatora zabytków, a w przypadku konieczności poprzedzenia prac przeprowadzeniem badań archeologicznych.

Historyczne wartości kulturowe:

Czerwin

- a) Zespół Kościoła Par. P. W. Św. Trójcy:
 - kościół murowany – 1774 – 1777r.,
 - dzwonnica I, mur – 1777 r.,
 - dzwonnica II, mur – 1777 r.,
- b) Obiekty cmentarza grzebalnego:
 - kaplica mur. 1854 r.
 - kaplica grobowa rodziny Andlauerów, mur. 1890 r.
 - brama I, mur. ok. 1854 r.
 - brama II, mur. ok. 1890 r.
- c) Zespół dworski, wł., UG:
 - dwór mur., 1 poł. XVIII., rozbud. ok. 1870 i pocz. XX w.,
 - park krajobrazowy, poł. XIX w.
- d) Dom, ul. Piastowska nr 8, drewn., 1925r.

Dzwonek

- a) Młyn wodny, wł. Dzwonkowski, drewn. – mur., 1945 r.

Filochy

- a) Spichlerz w zagrodzie nr 6, wł. B. Choromański, drewn. 1925 r.

Gocły

- a) Park dworski krajobrazowy, poł. XVIIIw.
- b) Dom nr 12, drewn., k. XIXw.
- c) Dom nr 14, wł. A. Plakiewicz, mur., 1939 r.
- d) Spichlerz w zagrodzie nr 30, wł. M. Kazimierczyk, drewn., pocz. XXw.

Gostery

- a) Wiatrak holenderski, wł. Henryk Niedzielski, mur. 1933r.

- b) Spichlerz w zagrodzie nr 10, wł. J. Jastrzębski, drewn. 1920r.
- c) Spichlerz w zagrodzie nr 18, wł. J. Jastrzębski, drewn., pocz. XXw.

Grodzisk Duży

- a) Park Dworski Krajobrazowy, wł. Państwowy Zakład Unasienniania Zwierząt w Grodzisku, 2 poł. XIXw.

Gucin

- a) Dom nr 7, wł. J. Gotkowski, drewn., pocz. XIX/XXw.
- b) Dom nr 8, mur., 1890r.

Janki Młode

- a) Dom nr 23, wł. K. Grużewski, drewn., pocz. XXw.
- b) Dom nr 25, wł. W. Cichuta, drewn., pocz. XXw.
- c) Dom nr 28a, drewn., pocz. XXw.

Jarnuty

- a) Dom nr 11, wł. C. Mierzejewska, mur. 1913 – 1914r.
- b) Dom nr 32, drew., 1925

Księżopole

- a) Park dworki, wł. Bronisław Dąbrowski, pocz. XIXw.
- b) Dom nr 5, wł. S. Dąbrowski, mur. 1920r.

Piotrowo

- a) Dom nr 8, wł. J. Tyszka, drew., 1915r.
- b) Dom nr 9, wł. B. Leszczyński, mur., ok. 1915r.

Piski

- a) Zespół Kościoła Par. P.W. Św. Jana Chrzciciela :
 - Kościół, mur., 1791 r., remont. 1888 i 1979 – 1980 r.
 - Dzwonnica, mur., ok. XIX w.
 - Plebania, mur., 1936 r.
- b) Dom nr 3, wł. A. Obrycki, drew., pocz. XX w.
- c) Dom nr 15, wł. K. Zagródką, drew. 1929 r.
- d) Dom nr 17, mur., wł. 1930 r.
- e) Dom nr 46, mur., wł. C. Gocłowski, 1931 r.

Pomian

- a) Dom nr 11, drew. 1919 r.
- b) Dom nr 14, mur., ok. 1920 r.

Skarżyn

- a) Dom nr 12, drew., 1920 r.
- b) Dom nr 15, wł. W. Konarzewski, drew. 1926 r.
- c) Dom nr 29, wł. T. Tyszka, drew., 1920 r.

Skarżyn Kolonia

- a) Dom, drew., pocz. XX w.

Suchcice

- a) Dom nr 12, drew., pocz. XX w.
- b) Dom nr 13, drew., ok. 1880 r.
- c) Dom nr 20, drew., 1933 r.
- d) Dom nr 21, mur., 1920 r.
- e) Stodoła, ul. Zadworska nr 2, drew., 1856 r.

Tomasze

- a) Spichlerz w zagrodzie nr 7, drew., 1944 r.

Wojsze

- a) Zagroda nr 8, wł. E. Grabowski:
 - dom mur., 1911 r.
 - spichlerz, drew., 1911 r.
- b) Dom nr 1, wł. J. Wojsz, drew., pocz. XX w.
- c) Dom nr 3, wł. M. Bobiński, drew., 1920 r.
- d) Dom nr 16, wł. M. Minota, mur., pocz. XX w.
- e) Spichlerz w zagrodzie nr 9, wł. I. Dobkowski, drew., pocz. XX w. Dwór, XIX w.,

4. Warunki i jakość życia mieszkańców

a. Infrastruktura społeczna i obsługa ludności

Mieszkalnictwo

Na terenie gminy dominuje zabudowa zagrodowa i mieszkaniowa jednorodzinna, a także bardzo nieliczna zabudowa letniskowa. Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkań wynosi 75m². Średnio w jednym mieszkaniu zamieszkuje 4,2 osób. Z powyższych wskaźników wynika, że warunki mieszkaniowe w gminie są zbliżone do warunków występujących w powiecie ostrołęckim i gorsze od średnich w województwie mazowieckim.

Analiza stanu zabudowy mieszkaniowej w gminie potwierdza, że część mieszkańców gminy mieszka w trudnych warunkach mieszkaniowych, a rozproszone budownictwo może stanowić problem zaopatrzenia terenów w infrastrukturę techniczną i społeczną.

Infrastruktura mieszkaniowa

Lp.	Miejscowość	Liczba mieszkańców
1.	Andrzejki	96
2.	Bobin	62
3.	Borek	64
4.	Buczyn	12
5.	Choromany	108
6.	Chruśnice	86
7.	Ciągaczki	57
8.	Czerwin	738
9.	Damiany	96
10.	Dąbek	39
11.	Dobki Nowe	33
12.	Dobki Stare	46
13.	Stylągi	134
14.	Dzwonek	267
15.	Filochy	37
16.	Gocły	209
17.	Gostery	89
18.	Grodzisk D.	180
19.	Grodzisk Wieś	81
20.	Gumki	37
21.	Janki Młode	99
22.	Jaruty	184
23.	Księżopole	53
24.	Laski Szlachecki	228
25.	Laski Włościańskie	187
26.	Łady	56
27.	Malinowo Nowe	226
28.	Malinowo Stare	136
29.	Nadbory	126
30.	Piotrowo	79
31.	Piski	253
32.	Pomian	64
33.	Skarżyn	96
34.	Sokołowo	83
35.	Suchcice	310
36.	Tamasze	108
37.	Wiśniewo	113
38.	Wiśniówek	47
39.	Wijsze	56
40.	Seroczyn	155
41.	Gucin	9
42.	Wólka Czerwińska	66
43.	Wólka Seroczyńska	83
44.	Załuski	78
45.	Zaorze	129
46.	Zochy	157
Razem		5 652

Oświata i wychowanie

Na terenie gminy funkcjonują:

- *Publiczne Przedszkole w Czerwinie,*
- *Publiczna Szkoła Podstawowa w Czerwinie,*
- *Publiczna Szkoła Podstawowa w Malinowie (filia SP w Czerwinie),*
- *Publiczna Szkoła Podstawowa w Laskach (filia SP w Czerwinie),*
- *Publiczna Szkoła Podstawowa w Dzwonku (filia SP w Czerwinie),*
- *Publiczna Szkoła Podstawowa w Piskach,*
- *Publiczna Szkoła Podstawowa w Piotrowie (filia SP w Piskach),*
- *Publiczna Szkoła Podstawowa w Gocły,*
- *Publiczne Gimnazjum w Czerwinie.*

Ochrona zdrowia

Dostęp ludności do podstawowej opieki zdrowotnej jest dobry. Na terenie gminy zlokalizowana jest Przychodnia Lekarska „Zdrowie” w Czerwinie z filią w Piskach oraz Przychodnia Lekarska – Artur Płóciennik. W województwie mazowieckim na jednego lekarza przypada średnio 358 osób, w powiecie ostrołęckim 2083 osoby a w gminie Czerwin 2826 osób na jednego lekarza.

Mieszkańcy gminy Czerwin mają dostateczną dostępność do podstawowej opieki zdrowotnej (wskaźnik liczby lekarzy na 10 tys. mieszkańców jest ponad dwukrotnie niższy niż średnio w powiecie ostrołęckim i prawie ośmiokrotnie niższy w województwie mazowieckim). W zakresie leczenia zamkniętego i specjalistycznego mieszkańcy obsługiwani są przez Szpital i Przychodnie Specjalistyczne w Ostrołęce.

Kultura i sport

Na terenie gminy znajdują się boiska sportowe przy Szkołach Podstawowych oraz sala gimnastyczna przy Gimnazjum.

Handel i gastronomia

Na terenie gminy znajduje się około 20 sklepów branży głównie spożywczo – przemysłowej oraz dwie placówki gastronomiczne.

Administracja publiczna i obsługa finansowa

Funkcje w zakresie administracji publicznej i obsługi finansowej:

- Urząd Gminy w Czerwinie
- Urząd Pocztowy w Czerwinie,
- Bank Spółdzielczy w Czerwinie,
- Filia Banku BPH PBK.

Poczta i telekomunikacja

Na terenie gminy funkcjonuje jeden Urząd Pocztowy w Czerwinie, który obsługuje mieszkańców gminy. Wszystkie miejscowości mają możliwość korzystania z połączeń telefonicznych.

Cmentarze

Na terenie gminy funkcjonuje jeden cmentarz parafialny zlokalizowany w Czerwinie (wpisany do rejestru zabytków).

Działalność produkcyjna, usługowa i handlowa

Większe zakłady pracy na terenie gminy:

- *Boni Croissant - piekarnia,*
- *Eco Instruments Sp z o.o. - producent okien,*
- *Agro Krusz Sp z o.o. - kopalnia kruszywa,*
- *Mega Trans kopalnia - kruszywa,*
- *DSM Transport - usługi transportowe,*
- *Agro Bud - materiały budowlane,*
- *Jerzy Napiórkowski - usługi remontowo-budowlane,*
- *Bank Spółdzielczy,*
- *Grana Toil - stacja benzynowa.*

5. Potrzeby i możliwości rozwoju gminy

W najogólniejszym ujęciu, celem rozwoju gminy jest osiągnięcie stabilnego (trwałego, zrównoważonego) rozwoju, w którym byłoby zapewnienie: zaspokojenie bieżących potrzeb mieszkańców, warunki umożliwiające wzrost poziomu życia, a także warunki umożliwiające zaspokojenie przyszłych następnych pokoleń. Ochrona środowiska przyrodniczego stanowi tu więc podstawowe ogniwo w realizacji celów rozwoju gminy.

Realizacja tego celu wymaga:

- traktowania ochrony środowiska jako nierozłącznej części wszystkich procesów rozwojowych,
- zabezpieczenia szczególnych i wybitnych w skali kraju wartości przyrodniczych, kulturowych, krajobrazowych, walorów dla turystyki i wypoczynku,
- prowadzenia racjonalnej gospodarki zasobami, zwłaszcza takimi jak: woda, lasy, przestrzeń,
- kształtowanie struktury funkcjonalno – przestrzennej w nawiązaniu do systemów ekologicznych,
- rozwijania funkcji z predyspozycjami środowiska.

6. Stan prawny gruntów

Grunty w gminie, poza terenami Lasów Państwowych oraz nielicznymi działkami Skarbu Państwa stanowią własność prywatną. *Zestawienie powierzchni użytków przedstawia poniższa tabela*

<i>Użytek</i>	<i>Powierzchnia (ha)</i>
<i>Grunty orne</i>	<i>9541,2343</i>

<i>Łąki trwałe</i>	1665,4907
<i>Pastwiska trwałe</i>	1906,2382
<i>Lasy</i>	2573,7918
<i>Grunty zadrzewione i zakrzewione</i>	180,8033
<i>Grunty pod wodami powierzchniowymi stojącymi</i>	3,6457
<i>Sady</i>	73,2303
<i>Użytki kopalne</i>	38,6763
<i>Tereny różne</i>	0,23
<i>Nieużytki</i>	69,7548
<i>Drogi</i>	394,9778
<i>Tereny kolejowe</i>	67,7289
<i>Tereny mieszkaniowe</i>	343,7353
<i>Tereny przemysłowe</i>	0,8
<i>Inne tereny zabudowane</i>	8,5694
<i>Zurbanizowane tereny niezabudowane</i>	0,886
<i>Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe</i>	2,39
<i>Grunty pod wodami powierzchniowymi płynącymi</i>	27,6238
<i>Rowy</i>	122,1975

7. Komunikacja i infrastruktura techniczna

Rozwój infrastruktury technicznej odgrywa duże znaczenie w kształtowaniu zagospodarowania przestrzennego gminy. Stanowi ona część długofalowego procesu zmian struktury przestrzennej wyznaczonego z jednej strony przez cele rozwoju gminy, a z drugiej przez możliwości i ograniczenia (uwarunkowania) wynikające ze stanu istniejącego.

a. Zaopatrzenie w wodę

Na terenie gminy istnieje wodociągowa sieć rozdzielcza – 24,9 km: przyłączy – 381, zużycie 2,7 m³/1 mieszkańca. Stacje uzdatniania są w miejscowościach: Czerwin, Piski i Seroczyn. Niektóre z gospodarstw posiadają własne przydomowe studnie kopane o małych wydajnościach. Studnie te o średniej głębokości 5 – 7 m posiadają obudowy z kręgów betonowych, które charakteryzują się niskim stopniem szczelności. Woda pozyskiwana z tych studni często nie odpowiada wymogom, jakim stawia się wodzie przeznaczonej do picia oraz celów gospodarczych.

b. Odprowadzenie ścieków

Wzrost ilości ścieków sanitarnych prowadzi do działań mających na celu wyposażenie jednostek osadniczych w instalacje kanalizacyjne. Podstawą rozwiązań gospodarki ściekowej stanowi rozporządzenie Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa w sprawie klasyfikacji wód jakim powinny odpowiadać ścieki wprowadzane do wód lub do ziemi. Wieś Czerwin posiada oczyszczalnię ścieków ze zrzutem ich do rzeki Orz.

Odbiornikiem ścieków oczyszczonych są wody płynące (rzeki), wartości wskaźników

nie powinny przekraczać:

BZP₅ – 30 mg O₂/dm³

Azot ogólny – 30 mg N/ dm³

Fosfor ogólny – 5 mg P/ dm³

Dla osiągnięcia w/w wartości wskaźników zanieczyszczeń w ściekach oczyszczonych zaleca się stosowanie metod biologicznych przy III stopniu oczyszczenia ścieków.

Wszystkie nowo projektowane oczyszczalnie winny posiadać punkty zlewne dla ścieków dowożonych ze zbiorników bezodpływowych z miejscowości nie posiadających oczyszczalni ścieków. Obecnie na terenie gminy znajduje się jedna oczyszczalnia ścieków.

W przypadkach uzasadnionych, tj. braku kanalizacji sanitarnej i odbiornika ścieków oraz w zabudowie rozproszonej dopuszcza się naturalizację ścieków sanitarnych w przydomowych oczyszczalniach ścieków z odprowadzeniem ich oczyszczalni w grunt.

Strefy ochrony sanitarnej przyjęto zgodnie z rozporządzeniem z 1982 r. MAGTiOŚ. Istnieje możliwość zmniejszenia stref poprzez zastosowanie technologii oczyszczania ścieków nieuciążliwych dla środowiska.

Wypożyczenie jednostek osadniczych oraz ośrodków rekreacyjnych w instalacje wodociągowe powoduje wzrost ilości ścieków sanitarnych, co przy braku zorganizowanej gospodarki ściekowej ma zdecydowanie negatywny wpływ na środowisko przyrodnicze.

Główne zasady:

- w miejscach, gdzie lokalne warunki gruntowo – wodne nie pozwolą na budowę przydomowych oczyszczalni, ścieki bytowo – gospodarcze należy gromadzić w zbiornikach bezodpływowych,
- budowa kanalizacji i oczyszczalni ścieków w jednostkach o skupionej zabudowie oraz terenach o szczególnie wrażliwym podłożu gruntowo – wodnym,
- wykonanie w gospodarstwach rolnych, prowadzących bezściótkową hodowlę trzody chlewnej zabezpieczeń chroniących przed przedostaniem się gnojowicy do wód powierzchniowych.

c. Usuwanie odpadów

Gmina posiada własne składowisko odpadów komunalnych w rejonie Włociańskich Lasów. W zakresie gospodarki odpadami stałymi przyjmuje się dotychczasowe rozwiązania, tj.: gromadzenie odpadów na terenie indywidualnych gospodarstw oraz wywóz odpadów na przewidziane do rekultywacji gminne wysypisko śmieci zlokalizowane w obrębie Damiany i Gocły. Należy zabezpieczyć przed zaśmieceniem miejsc, na których koncentruje się ruch turystyczny, w tym zwłaszcza, położonych na obszarach posiadających najwyższe walory przyrodnicze.

Odpady niebezpieczne takie jak: świetlówki, lampy sodowe i rtęciowe, odpady medyczne, akumulatory, opony i inne przekazywane do utylizacji za pośrednictwem specjalnych wyspecjalizowanych jednostek.

d. Ciepłownictwo

Na terenie gminy brak jest centralnego systemu grzewczego, który obsługiwałby poszczególne miejscowości gminy. Mieszkańcy gminy zaspokajają potrzeby w zakresie ogrzewania mieszkań z indywidualnych źródeł zaopatrzenia w ciepło, odbywa się to za pośrednictwem lokalnych i indywidualnych kotłowni, w większości opalanych węglem i drewnem.

Istniejące źródła ciepła zaspokajają poszczególnych odbiorców, jednakże stan części obiektów nie odpowiada obowiązującym normom, a ich niska sprawność, wysoki poziom emisji zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego, czy wysokie koszty eksploatacji sprawiają, że zachodzi konieczność modernizacji źródła ciepła, co prowadzi do racjonalizacji wykorzystania energii i ochrony powietrza atmosferycznego. Następować może poprzez eliminację nierentownych źródeł ciepła w wyniku kompleksowego zastosowania automatyki i najnowszych technologii oczyszczania spalin.

e. Gazownictwo

Na terenie gminy występują :

- Gazociąg Jamał – Europa Zach.:
 - długość odcinka w gminie – 17,060 km,
 - średnica – 1450 mm,
 - ciśnienie 8,4 Mpa
 - strefa ochronna dla zabudowy – 75 m, dla robót ciężkim sprzętem – 30 m.
- Gazociąg wysokiego ciśnienia Ostrołęka – Ostrów Maz.:
 - długość – 10,6 km,
 - stacja reduktorowa – okolice m. Laski,
 - *strefa ochronna w odległości 15 m po obu stronach gazociągu w której jest zakaz wznoszenia budynków, urządzania stałych składów i magazynów, sadzenia drzew.*
- Sieć gazowa w miejscowościach:
 - Czerwin – dł. 8,9 km (145 przyłącz – dł. 3,527 km)
 - Dzwonek – dł. 2,318 km (41 przyłącz – dł. 1,102 km)
 - Buczyn – dł. 0,600 km (5 przyłącz – dł. 0,274 km)
 - Zaorze – dł. 3,038 km (26 przyłącz – dł. 0,702 km)
 - Laski – dł. 3,804 km (33 przyłącza – dł. 0,722 km)

f. Telekomunikacja

Usługi telekomunikacyjne dla abonentów z terenu gminy świadczone są głównie przez Telekomunikację Polską S.A. Łączność telefoniczna na terenie gminy odbywa się głównie przez napowietrzne oraz kablowe linie telefoniczne. Usługi telekomunikacyjne w zwartej zabudowie świadczone są za pomocą nowoczesnych miedzianych kabli telefonicznych,

zasięgiem umożliwiającym dostęp do takich urządzeń jak: Internet i poczta elektroniczna.

g. Elektroenergetyka

Przez obszar gminy przebiega napowietrzna linia elektroenergetyczna o napięciu 220kV relacji Miłosna – Ostrołęka, której właścicielem są Polskie Sieci Elektroenergetyczne S.A. w Warszawie. Linia wchodzi w skład Krajowego Systemu Elektroenergetycznego. Linia ta tworzy bariery i ograniczenia w użytkowaniu i zagospodarowaniu terenów, przez które przebiega. Szerokość obszaru ograniczonego użytkowania dla tego typu linii wynosi 34 m od osi linii w obu kierunkach – pas terenu wynosi 68m. przebieg linii przesyłowej 220kV wraz ze strefą ograniczonego użytkowania przedstawiony jest w części graficznej, stanowiącej integralną część studium. Sieci i urządzenia elektroenergetyczne o napięciu 400kV i 220kV znajdujące się na terenie gminy są Polskie Sieci Elektroenergetyczne S.A. w Warszawie.

Dostawa energii elektrycznej na terenie gminy odbywa się za pośrednictwem napowietrznych sieci energetycznych średniego i niskiego napięcia, których właścicielem jest Zakład Energetyczny Warszawa Teren S.A. Stan techniczny linii SN jest zróżnicowany. Istniejący stan sieci pod względem funkcjonalnym nie spełnia kryteriów niezawodności zasilania odbiorców wiejskich.

h. Komunikacja

Gminę Czerwin obsługują: droga wojewódzka *nr 677* (Ostrów Maz. – Łomża), droga wojewódzka *nr 627* (Ostrołęka – Sokołów Podlaski), sieć dróg kategorii powiatowej, sieć dróg kategorii gminnej oraz kolej (Ostrołęka – Małkinia)

Celem rozwoju w sferze komunikacyjnej jest:

- modernizacja i restrukturyzacja najważniejszych ciągów komunikacyjnych gminy, celem zaspokojenia potrzeb przewozowych mieszkańców i zapewnienia odpowiedniego poziomu usług transportowych,
- optymalizacja kosztów inwestycyjnych i eksploatacyjnych.

Uwarunkowania rozwoju komunikacji określone zostały z uwzględnieniem:

- powiązań zewnętrznych i wewnętrznych,
- rozmieszczenia terenów osadniczych,
- rozmieszczenia terenów objętych działalnością gospodarczą,
- potrzeb obsługi rolnictwa,
- potrzeb turystyki i rekreacji,
- wymagań związanych ze specyfikacją poszczególnych systemów.

8. Zadania służące realizacji ponadlokalnych celów publicznych.

Uwarunkowania dotyczące zagospodarowania terenu wynikające z realizacji ponadlokalnych celów publicznych na poziomie powiatu, województwa i kraju to między innymi:

- *przebudowa drogi wojewódzkiej nr 627 do parametrów klasy technicznej GP, która w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Mazowieckiego jest w ciągu postulowanego wariantu Wielkiej Obwodnicy Mazowsza;*

- *urządzenie projektowanego szlaku rowerowego EURO VELO w ciągu drogi wojewódzkiej nr 677;*

- *utrzymywanie, wykonywanie robót budowlanych oraz poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego na drogach wojewódzkich nr: 627, 677 i drogach powiatowych nr: 2563W, 2564W, 2565W, 4401W;*

- *utrzymanie linii kolejowej nr 34 relacji Ostrołęka – Małkinia;*

- *dostosowywanie linii kolejowych uznanych za obronne do wymaganych parametrów geometrycznych;*

- *utrzymanie przewodów i urządzeń służących do przesyłania energii elektrycznej i gazu ziemnego;*

- *dywersyfikacja źródeł gazu oraz rozwój tranzytowych układów przesyłowych (na obszarze województwa dotyczy to budowy drugiej nitki tranzytowego gazociągu „Jamał”);*

- *rozwój światłowodowej infrastruktury telekomunikacyjnej obejmującej swym zasięgiem wszystkie miasta i siedziby gmin;*

- *dopuszczenie przebudowy istniejących linii elektroenergetycznych o napięciu 220kV na linie o napięciu 400kV lub na linie wielotorowe;*

- *dostosowywanie jakości wody, porządkowanie gospodarki ściekowej, modernizację oczyszczalni ścieków;*

- *zwiększenie lesistości i ochrona lasów;*

9. Zjawiska społeczno - gospodarcze

a. Demografia

Według danych z Powiatowego Urzędu Pracy w połowie 2003 roku zarejestrowanych było 260 bezrobotnych, w tym 117 kobiet. Stale wzrasta liczba osób trwale bezrobotnych (bez prawa do zasiłku), w czerwcu grupa ta stanowiła ok. 88% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych. W powiecie ostrołęckim stopa bezrobocia jest znacznie wyższa niż w województwie mazowieckim i zwiększa się, w 1998 roku wyniosła 16,8%, a w lipcu 2003

roku do 19,2%. Najliczniejszą grupą bezrobotnych są osoby w wieku mobilnym 18 – 44 lata, posiadające wykształcenie zasadnicze zawodowe oraz podstawowe i niepełne podstawowe.

W obecnej chwili podstawowymi problemami demograficznymi, wpływającymi na sytuację gminy i w konsekwencji na jej rozwój przestrzenny są:

- wysoki odpływ ludności wiejskiej do miast,
- malejący przyrost naturalny,
- wysokie bezrobocie, ok. 88% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych nie posiada prawa do zasiłku,
- ubożenie ludności.

Według prognozy ludności opracowanej przez GUS na bazie danych z 1995 roku w ciągu najbliższych 20 lat na terenach wiejskich przewiduje się spadek liczby ludności. Po 2005 roku spodziewane jest również znaczne zmniejszenie się przyrostu naturalnego. Udział ludności w wieku przedprodukcyjnym będzie ulegać zmniejszeniu, w przedziale produkcyjnym również nastąpi nieznaczne zmniejszenie, natomiast liczba ludności w wieku produkcyjnym po nieznacznym spadku do 2010 roku będzie się zwiększać. Jest to związane przede wszystkim z obserwowanym od kilku lat spadkiem urodzeń oraz wydłużającą się długością życia mieszkańców.

Tempo odpływu ludności do miast będzie się zmniejszać, przebieg zmian uzależniony będzie głównie od rozwoju gospodarczego kraju, zmian strukturalnych w rolnictwie i od ilości miejsc pracy na terenie gminy.

Wśród mieszkańców gminy osoby z wykształceniem wyższym stanowią 1,4% ogółu mieszkańców. Najliczniejszą grupę stanowią osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym – 33%, podstawowym 25,2%, natomiast z niepełnym podstawowym jest 3,7%.

b. Strefa gospodarcza

Rolnictwo

Struktura obszarowa indywidualnych gospodarstw rolnych jest bardzo korzystna w porównaniu do średniej krajowej. Stosownie do naturalnych warunków rozwój rolnictwa jest i będzie w dużym stopniu ukierunkowany na chów bydła i produkcję mleka. Należy także liczyć się z przyrostem liczby gospodarstw większych obszarowo, w których liczebność stada bydła przekracza 10, a nawet 20 sztuk. Gospodarstwa takie stwarzają zagrożenie środowiska przyrodniczego gnojówką, a często obornikiem. Można temu zapobiegać, szkoląc rolników i dokumentując wpływ dochodów z produkcji zwierzęcej na jakość wody pitnej, w tym często wody pitnej w danym gospodarstwie. Niezbędne jest propagowanie odpowiednich urządzeń i sposobów postępowania (płyty gnojowe, zbiorniki na gnojówkę, właściwe rozlewacze gnojówki i gnojowicy) chroniącego wody gruntowe i powierzchniowe przed biogenami z produkcji zwierzęcej. Potrzebne jest szkolenie i demonstracja właściwego postępowania, jak też uzyskanych wyników dotyczących jakości wód w studniach. Działanie to powinno być poparte odpowiednimi regulacjami prawnymi, na przykład w zakresie budownictwa

wiejskiego (obligatoryjne urządzenia przy zatwierdzaniu projektów budowlanych budynków inwestycyjnych).

Czynniki sprzyjające rozwojowi:

- korzystne warunki środowiskowe w zakresie czystości gleb, dające możliwości rozwoju produkcji zdrowej Żywności,
- przewaga prywatnej własności gruntów,
- możliwość uzupełnienia źródeł dochodów gospodarstw rolnych, a tym samym szans na inwestycje, wskutek przydatności terenu dla rozwoju agroturystyki,
- możliwość zwiększenia popytu na produkty rolne na rynku lokalnym na potrzeby turystów.

Czynniki ograniczające możliwości rozwoju:

- niekorzystna struktura obszarowa gospodarstw,
- istniejące niedoinwestowanie w zakresie trwałych środków produkcji w poszczególnych gospodarstwach,
- niedoinwestowanie w zakresie przetwórstwa płodów rolnych, ograniczone możliwości chemizacji rolnictwa.

Leśnictwo

Lasy stanowią 15,6% powierzchni gminy. Największe kompleksy leśne znajdują się w środkowej i zachodniej części gminy. Dominują lasy państwowe tworząc większe kompleksy leśne, natomiast lasy prywatne występują na ogół w rozproszeniu.

Gospodarka leśna prowadzona jest na terenach należących do Lasów Państwowych zgodnie z zasadami hodowli lasów oraz niskim pozyskaniem surowca drzewnego z jednostki powierzchni. Na terenie lasów Państwowych dominują gospodarcze i ochronne funkcje lasu. Lasy wodochronne chronią zasoby wód powierzchniowych i podziemnych, a drzewostany o najlepszej jakości uznane jako drzewostany nasienne gospodarcze są lasem o charakterze zbliżonym do naturalnego.

Czynniki sprzyjające rozwojowi:

- znaczna zasobność gminy w tereny leśne,
- niski stan zanieczyszczenia powietrza pozwalający na wysoką zdrowotność i Żywność lasów,

Czynniki ograniczające możliwość rozwoju:

- konieczność góżenia funkcji produkcyjnych lasów z produkcją rolną,
- rozdrobnienie lasów własności prywatnej i działek leśnych przejętych przez Lasy Państwowe z Agencji Własności Rolnej Skarbu Państwa.

c. Pozarolnicza działalność gospodarcza

Turystyka

Do rozwoju turystyki ważne są: stan środowiska, czystość, stan infrastruktury techniczno – sanitarnej oraz doinwestowanie terenów w urządzenia i obiekty do użytkowania turystycznego wraz z zabezpieczeniem dostępności i łączności. Spełnienie tych warunków zapewni zwiększenie liczby przejazdów turystów.

Obszar gminy posiada korzystne, ale nie w pełni jeszcze wykorzystane walory przyrodnicze i krajobrazowe umożliwiające uprawiane różnorodnych form turystyki, praktycznie przez cały rok. W oparciu o nie, możliwe jest tworzenie obszernej i atrakcyjnej oferty produktu turystycznego, który po zapewnieniu właściwej promocji będzie się cieszył dużym popytem na rynku turystycznym.

Słaba stroną organizacji ruchu turystycznego stanowi brak systemów informacji turystycznej. Konkurencja innych obszarów turystycznych zmusza do prowadzenia aktywniejszej promocji walorów i produktu turystycznego w sposób ciągły i bardziej niż dotychczas dynamiczny.

Zbyt intensywny i niewłaściwie zorganizowany ruch turystyczny może stanowić zagrożenie walorów przyrodniczych obszaru. Istotnym zagrożeniem walorów przyrodniczych i krajobrazowych jest niewłaściwa lokalizacja lub architektura nowo budowanych obiektów turystycznych i prywatnych domów rekreacyjnych.

Przemysł

Obszar gminny należy do nisko uprzemysłowionych, co jest zjawiskiem korzystnym z punktu widzenia ochrony jego walorów przyrodniczych.

Czynniki sprzyjające rozwojowi:

- tradycyjne i istniejące zagospodarowanie,
- oparcie istniejących gałęzi przemysłu na miejscowych surowcach,
- dobre połączenie komunikacyjne z miastem Ostrołęka, Łomża oraz Ostrów Maz.

Czynniki ograniczające możliwości rozwoju:

W odniesieniu do wszystkich zakładów przemysłowych niezbędne jest ograniczenie ich uciążliwości dla środowiska, a w tym szczególnie:

- ochrona powietrza przed zanieczyszczeniem,
- zabezpieczenie wód powierzchniowych i podziemnych przed zanieczyszczeniem,
- ograniczenie uciążliwości transportu obsługującego zakłady,
- porządkowanie i rekultywacja zakładów.

10. Zagrożenia bezpieczeństwa ludności i jej mienia w tym obszary szczególnego zagrożenia powodzią, obszary osuwania się mas ziemnych oraz obszary naturalnych zagrożeń geologicznych

Zagrożenia bezpieczeństwa ludności i jej mienia można podzielić na dwa rodzaje: te wynikające z uwarunkowań przyrodniczych (naturalne) i te będące wynikiem działalności człowieka (antropogeniczne).

a. Zagrożenia naturalne

W związku z anomaliami klimatycznymi i występującymi w ostatnich latach nietypowymi zjawiskami przyrodniczymi, należy zwrócić uwagę na zagrożenia naturalne. Największym potencjalnym źródłem takich zagrożeń są powodzie, pożary, wichury, susze i gradobicie. Zjawiska te oddziałują niekorzystnie na uprawy, powodując podtapianie lub zalewanie pól, mogą również stwarzać zagrożenia dla ludzi i mienia.

Na terenie gminy stwierdzono występowanie obszarów szczególnego zagrożenia powodzią od rzeki Orz jednak z uwagi na częściową zmianę studium, na rysunku studium wyznaczono jedynie część w/w obszarów.

Na terenie gminy nie zinwentaryzowano obszarów osuwiskowych oraz obszarów naturalnych zagrożeń geologicznych

b. Zagrożenia antropogeniczne

Zagrożeniem dla środowiska przyrodniczego jest potencjalna nadmierna penetracja przez turystów, a także zmiany w użytkowaniu terenów przyległych do rzek i jezior, doprowadzenie do zlewni rzek i jezior biogenów pochodzących z nawożenia okolicznych użytków rolnych oraz nieprawidłowa gospodarka rybacka.

Zagrożeniem dla ludności mogą być natomiast potencjalne awarie związane z występowaniem napowietrznych linii elektroenergetycznych wysokich napięć i występującego wzdłuż nich pola elektromagnetycznego, transportem materiałów i substancji niebezpiecznych na drogach wojewódzkich oraz szlakach kolejowych powodując m. in. zagrożenie zanieczyszczenia gleb oraz zagrożenie pożarowe na terenach leśnych. Zagrożeniem dla bezpieczeństwa ludności mogą być również kolizje drogowe, spowodowane wzmożonym ruchem drogowym, w szczególności na niewyremontowanych odcinkach dróg krajowych i wojewódzkich.

11. Wymagania dotyczące ochrony przeciwpowodziowej

Położenie gminy Czerwin w zasięgu rzeki wiąże się z ewentualnymi powodziami, podtopieniami oraz dopływem nieznanych zanieczyszczeń. Zagrożenia powodziowe na terenie gminy Czerwin generowane są przede wszystkim przez rzekę Orz. Nie należy one jednak do istotnych problemów środowiskowych.

Potencjalne niebezpieczeństwo powodzi nasila się w okresie występowania pokrywy lodowej. A także w czasie spływu kry w ilości umożliwiającej tworzenie zatorów lodowych. Początek zjawisk lodowych na rzece Orz ma miejsce w miesiącach listopad – grudzień, a ich natężenie jest notowane w lutym i marcu. W granicach gminy występują obszary szczególnego zagrożenia powodzią, jednak z uwagi na częściową zmianę studium nie zostały one wskazane na rysunku. Dla rzeki Orz opracowano dokument pn. „Studium dla potrzeb planów ochrony przeciwpowodziowej – etap III”. Podstawowe działania związane z ochroną przeciwpowodziową obejmują przede wszystkim zapewnienie pełnej sprawności technicznej istniejących urządzeń przeciwpowodziowych poprzez prowadzenie remontów, konserwacji oraz bieżących napraw wynikających z dokonywanych okresowo przeglądów.

12. Uwarunkowania wynikające z występowania obiektów i terenów chronionych na podstawie przepisów odrębnych

Na terenie gminy Czerwin zidentyfikowano następujące obszary i obiekty chronione na podstawie przepisów odrębnych:

- ustawa o ochronie i opiece nad zabytkami:
 - obiekty wpisane do rejestru zabytków;
 - stanowiska archeologiczne;
- ustawa o ochronie przyrody:
 - pomniki przyrody;
- ustawa o ochronie gruntów rolnych i leśnych:
 - grunty rolne I-III klasy bonitacyjnej oraz grunty pochodzenia organicznego;
 - grunty leśne;
- ustawa prawo geologiczne i górnicze:
 - udokumentowane złoża surowców mineralnych;

13. Występowanie terenów górniczych wyznaczonych na podstawie przepisów odrębnych

Na podstawie danych z Państwowego Instytutu Geologicznego na terenie gminy Czerwin istnieją następujące złoża:

Lp.	Nazwa złoża	Data rozpoczęcia eksploatacji	Kopalina	Powierzchnia złoża (ha)	Stan zagospodarowania
1	Czerwin	31.01.2005	Złoża mieszanek żwirowo-piaskowych	4,45	Eksploatacja zaniechana
2	Czerwin II	-	Złoża mieszanek żwirowo-piaskowych	1,25	Eksploatacja zaniechana
3	Czerwin III	-	Złoża piasków budowlanych	1,79	Złoże rozpoznane szczegółowo
4	Dzwonek	01.01.1981	Złoża mieszanek żwirowo-piaskowych	4,19	Złoże zagospodarowane
5	Rostki-Borowce p. S	-	Złoża mieszanek żwirowo-piaskowych	61,78	Złoże rozpoznane wstępnie
6	Rostki-Borowce p. Śr.	01.09.1992	Złoża mieszanek żwirowo-piaskowych	80,08	Złoże zagospodarowane
7	Rostki-Borowce IIA	01.01.1992	Złoża mieszanek żwirowo-piaskowych	16,37	Eksploatacja zaniechana
8	Rostki-Borowce p. N II	-	Złoża mieszanek żwirowo-piaskowych	54,18	Złoże rozpoznane wstępnie
9	Rostki-Borowce-Stylągi	01.01.2002	Złoża mieszanek żwirowo-piaskowych	37,40	Złoże zagospodarowane
10	Stylągi	-	Złoża mieszanek żwirowo-piaskowych	29,57	Złoże rozpoznane wstępnie

Tereny górnicze posiadają złoża: Czerwin, Dzwonek, Rostki-Borowce p. Śr, Rostki-Borowce IIA, Rostki-Borowce p. N II i Rostki Borowce-Stylągi. Ze względu na częściową zmianę studium nie wprowadzono w/w terenów na załącznik graficzny do studium.

III. KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

1. Główne problemy wymagające rozwiązania

- pogodzenie interesów pomiędzy koniecznością ochrony zasobów przyrodniczych gminy, a ich gospodarczym wykorzystaniem, przy tworzących się uzupełniających funkcjach gminy.
- rozwiązanie sprawy czystości wód powierzchniowych, nie odpowiadających normatywom jakościowym oraz poprawa retencji wodnej na obszarze gminy.
- zapewnienie mieszkańcom możliwości korzystania z systemu zbiorczego zaopatrzenia w wodę, gaz, oczyszczania ścieków oraz składowiska odpadów komunalnych.
- zapewnienie dostępu do usług świadczonych przez samorząd dla wszystkich mieszkańców gminy w równym stopniu.
- zachowanie wizualnych wartości środowiska przyrodniczego i kulturowego.

2. Kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenów

Zakłada się stopniowe, w miarę potrzeb dogęszczenie istniejących obszarów zabudowy. Przewiduje się na tych terenach wzajemne przenikanie się funkcji. Wskazuje się na następujący zakres przekształceń przestrzennych:

- możliwość przekształcenia, modernizacji i rozbudowy istniejącej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zagrodowej oraz realizacji nowej, zgodnej z przeznaczeniem terenu,
- możliwość realizacji na terenach zabudowy mieszkaniowej i zagrodowej zabudowy rekreacji indywidualnej oraz obiektów usługowych i produkcyjnych nieuciążliwych,
- poza terenami wyznaczonymi w Studium, możliwość realizacji zabudowy mieszkaniowej z usługami towarzyszącymi i zabudowy rekreacji indywidualnej na terenach wyposażonych w infrastrukturę techniczną i posiadających dostęp do dróg publicznych.

3. Kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów

Uwzględniając istniejące uwarunkowania zewnętrzne, a także wewnętrzne gminy, wpływające na możliwości rozwoju wynikające z uwarunkowań przyrodniczych, kulturowych, infrastrukturalnych, gospodarczych, w strukturze gminy przyjmuje się kierunki zagospodarowania wyznaczając:

- *Strefę I - ośrodek gminny:*
 - *możliwość realizacji zabudowy mieszkaniowej (jedno- i wielorodzinnej), zagrodowej, usługowej, techniczno-produkcyjnej oraz sportu i rekreacji a także towarzyszących im terenów komunikacji, infrastruktury*

- *technicznej, zieleni i wód.*
- *formę architektoniczną budynków dostosować do krajobrazu i otaczającej zabudowy,*
- *utrzymanie układów zabudowy wsi, w tym ochrona cennych układów ruralistycznych,*
- *minimalna powierzchnia terenów biologicznie czynnych w powierzchni działki – min. 30%, z dopuszczeniem wyjątków w przypadku realizacji zabudowy bliźniaczej lub szeregowej,*
- *minimalna powierzchnia działki budowlanej - 1000 m² dla zabudowy mieszkaniowej wolnostojącej,*
- *maksymalna wysokość zabudowy – 3 kondygnacje nadziemne z trzecią kondygnacją w poddaszu użytkowym (z odstępstwami jeśli wymagają tego względy technologiczne),*
- *w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego należy wyznaczyć parametry dotyczące zadaszeń, a także nieprzekraczalnych linii zabudowy, szerokości frontów działek itp.*
- *Strefę II - osadniczo – rolniczą:*
 - *możliwość realizacji zabudowy mieszkaniowej, usługowej, turystyczno-rekreacyjnej, zagrodowej, produkcji i przetwórstwa rolnego oraz terenów komunikacji, infrastruktury technicznej, zieleni i wód,*
 - *przewiduje się uzupełnienie zabudowy wzdłuż szlaków komunikacyjnych*
 - *formę architektoniczną budynków dostosować do krajobrazu i otaczającej zabudowy,*
 - *utrzymanie układów zabudowy wsi, w tym ochrona cennych układów ruralistycznych,*
 - *minimalna powierzchnia terenów biologicznie czynnych w powierzchni działki – min. 40%,*
 - *minimalna powierzchnia działki budowlanej - 1000 m² dla zabudowy mieszkaniowej wolnostojącej,*
 - *maksymalna wysokość zabudowy – 3 kondygnacje nadziemne z trzecią kondygnacją w poddaszu użytkowym*
 - *w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego należy wyznaczyć parametry dotyczące zadaszeń, a także nieprzekraczalnych linii zabudowy, szerokości frontów działek itp.*
- *Strefę III - leśną:*
 - *strefa oparta na ekosystemie doliny rzeki Orz oraz ekosystemach lasów tworzących ciągi i korytarze ekologiczne,*
 - *nie należy wykonywać trwałych ogrodzeń wód, łąk, pastwisk i lasów, umożliwiając w ten sposób migrację zwierząt,*
 - *wskazane są uzupełniające zalesienia, wyznaczanie turystycznych tras*

pieszo - rowerowych oraz ograniczenie inwestycyjne.

- *Strefę IV - turystyczno – rekreacyjną:*
 - *dopuszcza się zabudowę turystyki zbiorowej i indywidualnej w ograniczonym stopniu ze względu na strefę ochronną zalewu i rzeki,*
 - *formę architektoniczną budynków dostosować do krajobrazu i otaczającej zabudowy,*
 - *minimalna powierzchnia terenów biologicznie czynna w powierzchni działki – min. 50%,*
 - *możliwość przekształcenia, modernizacji i rozbudowy istniejącej zabudowy osadniczo – rolniczej oraz realizacji nowej, zgodnej z przeznaczeniem terenu,*
 - *maksymalna wysokość zabudowy – 2 kondygnacje nadziemne z drugą kondygnacją w poddaszu użytkowym,*
 - *w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego należy wyznaczyć parametry dotyczące zadaszeń, a także nieprzekraczalnych linii zabudowy, szerokości frontów działek itp.*
- *Strefę V – usługowo-przemysłową:*
 - *w przypadku realizacji zabudowy usługowej, przemysłowej, składowej lub produkcyjnej należy ograniczać ich uciążliwość.*
 - *maksymalna wysokość zabudowy – 2 kondygnacje nadziemne,*
 - *w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego należy wyznaczyć parametry dotyczące zadaszeń, a także nieprzekraczalnych linii zabudowy, powierzchni biologicznie czynnej, szerokości frontów działek itp.*
- *Strefę VI - przemysłu wydobywczego:*
 - *istniejące i projektowane żwirownie. Po zakończeniu wydobywania należy rekultywować teren.*
- *Strefę VII – elektrowni wiatrowych:*
 - *w granicach w/w strefy zezwala się na lokalizację elektrowni wiatrowych oraz infrastruktury towarzyszącej do ich obsługi (np. GPZ, sieci elektroenergetyczne itp.).*
 - *w przypadku lokalizowania elektrowni wiatrowych należy zachować strefy buforowe od skrajnych przewodów linii elektroenergetycznych, dróg i sieci gazowych,*
 - *od w/w strefy wyznaczono granice strefy ochronnej, w której zakazuje się lokalizowania zabudowy mieszkaniowej i rekreacji indywidualnej.*
- *tereny z ograniczeniami zabudowy – ze względu na zachowanie równowagi biologicznej w środowisku wyznacza się tereny z ograniczeniami w zabudowie:*

- grunty rolne podlegające ochronie prawnej klasy I, II i III.
- tereny wykluczone z zabudowy:
 - wynikające z przepisów szczególnych: strefa o szerokości 68m wzdłuż linii energetycznej 220kV; 38 m – wzdłuż linii energetycznej 110kV; 70m – wzdłuż linii gazociągu wysokiego ciśnienia; 50m - strefa wokół cmentarza; 150m – wokół zakładu utylizacji odpadów; 500m – wokół gminnego wysypiska śmieci; 100m – wokół oczyszczalni ścieków i 50m - wokół ujęcia wody.
- ze względu na ochronę wartości przyrodniczych wyklucza się z zabudowy tereny:
 - tereny wód, lasów i zalesień,
 - tereny objęte prawną formą ochrony przyrody,
 - tereny podmokłe.

4. Zasady ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody, krajobrazu kulturowego, dziedzictwa kulturowego i zabytków

Przyjmuje się następujące kierunki zagospodarowania zapewniające utrzymanie wysokich wartości zasobów środowiska przyrodniczego:

- w celu ochrony walorów przyrodniczych, dolinę rzeki Orz wyłączyć z lokalizowania dużych ferm hodowlanych,
- należy uwzględnić przebudowę jazu na rzece Orz w miejscowości Suchcice,
- należy odbudować koryto rzeki Ruż w rejonie wsi Nadbory,
- należy odbudować koryto rzeki Orz w rejonie wsi Suchcice,
- należy uwzględnić potrzeby z zakresu melioracji szczegółowych jak również potrzeb z zakresu małej retencji,
- pozostawienie łąk i pastwisk w rolniczym użytkowaniu,
- rekultywowanie terenów zdegradowanych w wyniku powierzchniowej eksploatacji surowców oraz w wyniku przyrodniczego składowania odpadów,
- zapobieganie degradacji i dewastacji terenów poprzez likwidację nielegalnych punktów eksploatacji oraz wzmożoną kontrolę środowiska,
- zachowanie w dotychczasowym użytkowaniu rolniczym lub leśnym terenów udokumentowanych złóż naturalnych,
- poprawa stanu sanitarnego rzeki i cieków do zakładanych klas czystości poprzez porządkowanie gospodarki ściekowej (budowa systemów kanalizacyjnych),
- eliminacja źródeł zagrożeń wód podziemnych (systematyzacja likwidacji szamb) i rozwój sieci kanalizacji sanitarnej,
- wyłączenie z zabiegów melioracyjnych fragmentów doliny rzecznej, które ze względu na walory środowiska powinny pozostać niezmienione,
- ograniczenie zmiany przeznaczenia istniejących powierzchni leśnych na inne cele,
- prowadzenie działań mających na celu zwiększenie stopnia lesistości poprzez

- zagospodarowanie nieużytków, słabych gleb i gruntów marginalnych, w szczególności na terenach objętych ochroną przyrody,
- zaleca się opracowanie koncepcji zwodociągowania całej gminy z maksymalnym wykorzystaniem ujęcia wody w Czerwini
- woda dostarczana odbiorcom winna odpowiadać wymaganiom jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi określonym w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 19.11.2002r. Dz.U. nr 203, poz. 1718.

a. Odprowadzenie ścieków

Ze względu na potrzebę ochrony wód, należy podjąć działania zmierzające do poprawy sytuacji w zakresie odprowadzania ścieków bytowo-gospodarczych na terenie gminy, w tym głównie:

- zebrane w systemy kanalizacyjne ścieków z większych miejscowości i skierowanie ich do oczyszczalni ścieków,
- opracowanie programu wspierania budowy przydomowych oczyszczalni ścieków,
- obiekty usługowe i przemysłowe, nie objęte systemem kanalizacji zbiorczej powinny posiadać własne systemy kanalizacyjne i indywidualne oczyszczanie ścieków lub szczelne zbiorniki z obowiązkiem wywozu ścieków do punktu zlewnego przy oczyszczalni przez uprawnioną firmę przewozu nieczystości płynnych,
- porządkowanie gospodarki odchodami zwierzęcymi poprzez budowę płyt gnojowych i zbiorników na gnojowicę.

b. Usuwanie odpadów

Ze względu na uporządkowanie gospodarki odpadami na terenie gminy zakłada się:

- prowadzenie gospodarki odpadami na terenie gminy,
- wprowadzenie segregacji odpadów na terenie gminy,
- wprowadzenie systemu recyklingu odpadów,
- składowanie odpadów z zakładem utylizacji odpadów w miejscowości Damiany,
- nie planuje się zakładów utylizacji odpadów pochodzenia zwierzęcego i odpadów niebezpiecznych medycznych.

c. Zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków

Na obszarze gminy występują obiekty o znaczących wartościach kulturowych. Za główne kierunki działań w sferze kulturowej przyjęto utrzymanie obecnej ochrony prawnej w/w obiektów zabytkowych i ścisłej ochrony konserwatorskiej, polegającej na:

- zachowaniu we właściwym stanie oraz prowadzeniu prac remontowo – konserwatorskich w obiektach zabytkowych,
- zakazie lokalizowania w ich bezpośrednim sąsiedztwie działalności o uciążliwym charakterze oraz obiektów zasłaniających widok, dysharmonizujących przestrzenie kompozycyjne i architektoniczne z obiektami zabytkowymi,

- wszelkie prace przy obiektach i na terenach zabytkowych oraz w ich bezpośrednim otoczeniu mogą być prowadzone tylko po uzgodnieniu z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków.

Strefy ochrony archeologicznej

Zewidencjonowane obszary stanowisk archeologicznych, w obrębie którym obowiązuje uzgadnianie z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków wszelkich działań inwestycyjnych, zwłaszcza związanych z robotami ziemnymi. Przy planowaniu inwestycji należy też liczyć się z koniecznością przeprowadzenia w tych miejscach:

- archeologicznych badań wykopaliskowych, wyprzedzających realizację inwestycji,
- prac archeologicznych przy robotach ziemnych związanych z inwestycją i trwałym zagospodarowaniem terenu – z rygiem ich zmian na archeologiczne badania wykopaliskowe w przypadku ujawnienia w trakcie robót ziemnych – obiektów archeologicznych, wyprzedzających działania inwestycyjne.

Obiekty Kulturowe

Obiekty znajdujące się w ewidencji konserwatorskiej stanowiące przedmiot zainteresowania konserwatorskiego podlegają zachowaniu i ochronie. Prace przy obiektach kulturowych winny być uzgadniane z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków. Rozbiórka budynku o wartościach kulturowych może być dokonana tylko w uzasadnionych przypadkach, np. zły stan techniczny, za zgodą Konserwatora Zabytków.

5. Obszary pomników zagłady i ich stref ochronnych.

Na terenie gminy Czerwin nie występują pomniki zagłady.

6. Kierunki rozwoju systemów komunikacji i infrastruktury technicznej

a. Komunikacja

Istniejąca sieć drogowa będzie wymagała przekształceń zmierzających do stworzenia warunków do sprawnego przemieszczenia się osób oraz towarów. Aby możliwe było pełne zaspokojenie wzrastających wciąż potrzeb zmotoryzowanych zakłada się modernizację istniejącej sieci drogowej gminy.

W zakresie sieci drogowej wojewódzkiej (droga nr 627 klasy G – *docelowo klasy GP*) należy stosować wymogi zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 2 marca 1999 roku w sprawie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie. Zgodnie z tym należy dążyć do:

- zapobiegania degradacji istniejących dróg o nawierzchni bitumicznej,
- modernizację dróg poprzez poprawę ich parametrów technicznych (wytrzymałość,

- szerokość jezdni, wzmocnienie poboczy),
- przebudowy skrzyżowań z drogami powiatowymi,

W zakresie dróg powiatowych realizując powiązania między gminne i wewnątrz gminy przewiduje się następujące kierunki rozwoju:

- zapobiegania degradacji istniejących dróg nawierzchni bitumicznej,
- dla dróg powiatowych posiadających odcinki nieutwardzone zakłada się modernizację poprzez utwardzenie ich nawierzchni,
- docelowo wyposażenie wszystkich dróg powiatowych w nawierzchnię bitumiczną,
- poszerzenie jezdni do co najmniej 5,5 m, a na drogach, gdzie prowadzi komunikacja autobusowa do szerokości 6,0 m.

Działania modernizacyjne powinny zmierzać do poprawy jakości dróg, zapewnienia większego bezpieczeństwa, usprawnienia ruchu oraz wyeliminowania zbędnych kolizji i uciążliwości dla wszystkich użytkowników dróg. Działania władz powinny stymulować do podejmowania remontu i modernizacji dróg stanowiących połączenia gminy z ośrodkami zewnętrznymi. Postuluje się również w miarę poprawy stanu technicznego dróg zwiększenie zasięgu obsługi gminy przez komunikację zbiorową. Zakłada się w związku z tym zwiększenie liczby połączeń lokalnych w gminie oraz podniesienie standardów urządzeń infrastruktury komunikacji zbiorowej poprzez właściwe urządzenie przystanków autobusowych (budowa wiat). Postuluje się wyznaczenie i wdrożenie programu urządzania szlaków rowerowych, które przyczynią się do poprawy bezpieczeństwa komunikacji rowerowej i mogą stać się potencjalną atrakcją turystyczną dla osób preferujących aktywny wypoczynek oraz dla mieszkańców gminy.

W zakresie dróg gminnych realizujących połączenia wewnątrz gminne oraz stanowiących uzupełnienie całego systemu komunikacyjnego przewiduje się następujące kierunki rozwoju:

- nie dopuszczenie do degradacji istniejących dróg o nawierzchni bitumicznej,
- modernizacja dróg o nawierzchni gruntowej poprzez ich utwardzenie, w okresie przejściowym wyposażenie ich w nawierzchnie gruntową ulepszoną żwirem lub stabilizację cementem,
- modernizację najważniejszych dróg gminnych poprzez wyposażenie ich w nawierzchnię twardą ulepszoną,
- docelowo wyposażenie wszystkich dróg gminnych w nawierzchnie bitumiczną.

b. Zaopatrzenie w wodę

Zasadniczym celem działań w zakresie poprawy funkcjonowania gospodarki i zaopatrzenia ludności w wodę będzie podjęcie starań w zakresie realizacji zbiorczych systemów wodociągowych. Docelowo system zaopatrzenia w wodę winien zapewnić wszystkim mieszkańcom gminy i pozostałym odbiorcom odpowiednie dostawy wody pitnej o wymaganej jakości oraz na potrzeby gospodarcze i cele przeciwpożarowe.

Głównym celem działań w tym zakresie będzie więc:

- opracowanie spójnego programu zwodociągowania i skanalizowania gminy w celu zapewnienia optymalnego wykorzystania zasobów wodnych gminy,
- poprawa jakości życia mieszkańców poprzez utrzymywanie w dobrym stanie technicznym istniejących ujęć wody oraz wodociągów zbiorowych,
- podjęcie działań zmierzających do stałego monitoringu jakości przesyłanej wody,
- zbiorowym zaopatrzeniem w wodę objęte zostaną wszelkie miejscowości o zabudowie zwartej. Lokalizacja ujęć i stacji uzdatniania wody oraz określenie miejscowości podłączonych do danego ujęcia wynikać będzie z projektu technicznego danej miejscowości, która uwzględniać będzie rachunek ekonomiczny i zabezpieczenie parametrów technicznych jakościowych wody,
- w zabudowie rozproszonej i nowopowstającej w oddaleniu od terenów zurbanizowanych rozbudowa sieci wodociągowej następować będzie poprzez realizację indywidualnych ujęć,
- zapewnienie niezbędnej ochrony ujęć wodnych przez wyznaczenie stref ochronnych zgodnie z obowiązującymi przepisami szczególnymi.

c. Odprowadzanie i oczyszczanie ścieków

W celu porządkowania gospodarki ściekowej należy opracować gminny program kanalizacji i oczyszczania ścieków w gminie. Przy konstruowaniu programu należy zachować priorytety realizacji zadań uwzględniając uwarunkowania środowiskowe i zagęszczone zabudowy mieszkaniowej. Wskazuje się na potrzebę realizacji systemów kanalizacyjnych.

Dla pozostałych miejscowości gminy o zabudowie rozproszonej przewiduje się stosowanie indywidualnych systemów oczyszczania ścieków lub szczelnych zbiorników bezodpływowych.

d. Elektroenergetyka

W zakresie poprawy warunków zasilania w energię elektryczną na terenie gminy postuluje się następujące kierunki działań:

- rozbudowę sieci energetycznej napowietrznej i kablowej średniego i niskiego napięcia oraz budowę nowych stacji transformatorowych,
- w nowoprojektowanych ciągach drogowych należy rezerwować pasy dla linii średniego i niskiego napięcia oraz oświetlenia ulicznego,
- linie SN i NN powinny być prowadzone po oddzielnych trasach,
- plany miejscowe powinny rezerwować tereny pod budowę nowych stacji, jeśli takie będą niezbędne dla prawidłowego zasilania danego terenu,
- modernizację i rozbudowę istniejącego systemu sieci elektroenergetycznych średniego i niskiego napięcia, linii napowietrznych i kablowych oraz budowie nowych stacji transformatorowych.

Wszelkie prace projektowe dotyczące linii energetycznej 110kV należy konsultować z Wojewódzkim Sztabem Wojskowym w Warszawie.

e. Telekomunikacja

W ostatnich latach nastąpił znaczący rozwój urządzeń telekomunikacyjnych sprawia to, że wyczerpanie się nowych numerów oraz pojawienie się nowych potrzeb w tym zakresie nie stanowi dziś większego problemu. Istnieje więc możliwość rozbudowy lub modernizacji systemu, aby spełniała ona oczekiwania odbiorców. W związku z powyższym w zakresie rozwoju telekomunikacyjnego na terenie gminy postuluje się następujące kierunki działań:

- utrzymanie istniejących centrali oraz sieci telekomunikacyjnych, stopniową ich modernizację i ewentualną rozbudowę w stosunku do potrzeb,
- modernizacja sieci abonenckiej telefonii przewodowej w taki sposób, aby umożliwiała korzystanie z najnowszych źródeł komunikacji (dostępność do Internetu i poczty elektronicznej),
- rozwiniecie systemu automatów publicznych na terenach wiejskich,
- sukcesywną zmianę istniejących linii napowietrznych na kablowe linie telefoniczne, szczególnie we wsiach o zabudowie zwartej.

W zakresie telekomunikacji przewiduje się dalszą rozbudowę sieci telekomunikacyjnych zarówno w formie tradycyjnej jak i wykorzystując nowe technologie, postuluje się rozbudowę i modernizację infrastruktury światłowodowej i objęcie całej gminy zintegrowanym systemem telekomunikacyjnym połączonym z systemami sieci wojewódzkiej i krajowej z zachowaniem w lokalizacji wymogów ustawy o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych. Ustala się rozwój systemów telekomunikacyjnych i teleinformatycznych przewodowych i bezprzewodowych stosownie do wzrostu zapotrzebowania na usługi telekomunikacyjne i teleinformatyczne w gminie. W zakresie telekomunikacji zakłada się pełną dostępność do łączy telekomunikacyjnych, rozwój sieci teleinformatycznych. Dla zwiększenia dostępności sieci internetowej i rozwoju społeczeństwa informacyjnego, wskazuje się rozwój szerokopasmowego dostępu do Internetu oraz rozwój sieci bezprzewodowych.

f. Ciepłownictwo

Mając na względzie poprawę ochrony środowiska naturalnego oraz podniesienie standardów życia mieszkańców gminy w zakresie ciepłownictwa przyjmuje się następujące kierunki działań:

- preferowanie wysokosprawnych, zautomatyzowanych źródeł ciepła w kotłowniach lokalnych oraz indywidualnych systemach grzewczych,
- przeprowadzenie systemowych modernizacji i wymian kotłowni węglowych na kotły ogrzewane gazem płynnym, olejem opałowym bądź energią elektryczną,
- tworzenie zachęt do ocieplania istniejących budynków i programowanie budowy

energooszczędnych budynków.

Za priorytetowe uznaje się zwiększenie ilości odbiorców indywidualnych korzystających z paliw ekologicznych, co ma wpływ na poprawę stanu środowiska przez zmniejszenie emisji zanieczyszczeń do atmosfery.

g. Gazownictwo

W zakresie gazyfikacji przyjmuje się następujące kierunki rozwoju gminy:

- zgodnie z opracowaną koncepcją gazyfikacji byłego województwa ostrołęckiego przewiduje się realizację gazociągu przyłączeniowego do istniejącego gazociągu wysokiego ciśnienia,
- ogrzewanie pomieszczeń,
- zapewnienie potrzeb technologicznych zakładów usługowych i zaopatrzenia w gaz budynków użyteczności publicznej,
- dostawa gazu do kotłowni lokalnych celem zmiany paliwa z węgla na gaz.

W 1992 roku Zakład Remontowy Urządzeń Gazowych Warszawa opracował Koncepcję Programową Gazyfikacji.

Gazyfikacja gminy nie stanowi bariery rozwojowej. W chwili obecnej wykorzystanie gazu jest coraz większe, zwłaszcza na potrzeby grzewcze w nowo wznoszonych budynkach mieszkalnych.

Warunki przyłączenia odbiorców do istniejącej sieci gazowej określi Mazowiecka Spółka Gazownictwa Sp. z o. o. Oddział Gazownia Białostocka, natomiast teren budowy infrastruktury gazowej udostępni wydający. W przypadku budownictwa jednorodzinnego, szafki gazowe należy lokalizować w linii ogrodzenia, która powinna pokrywać się z granicą własności poszczególnych nieruchomości. W przypadku scalenia lub podziału nieruchomości gruntowych lub działek objętych miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego należy przewidzieć dostępność do infrastruktury gazowej. Ustalając linie zabudowy oraz planując ciągi komunikacyjne oraz sieci infrastruktury technicznej należy uwzględnić obowiązujące przepisy zawarte w Rozporządzeniu Ministra Gospodarki z dnia 30.07.2001 r., w sprawie warunków jakim powinny odpowiadać sieci gazowe, opublikowanym w Dzienniku Ustaw Nr 97, poz. 1055 z dnia 11.09.2001r. Rozwój gazyfikacji gminy możliwy będzie w oparciu o istniejącą sieć gazową średniego ciśnienia. Przyłączenie odbiorców do istniejącej sieci gazowej będzie realizowane zgodnie z przepisami Ustawy Prawo Energetyczne z dnia 10 kwietnia 1997r. (Dz. U. Z 1997r. Nr 54, poz. 348, z późn. zm.) oraz przepisami wykonawczymi do ww ustawy, jeżeli zaistnieją techniczne i ekologiczne warunki dostarczania, a żądający zawarcia umowy spełni warunki przyłączenia do sieci i odbioru.

Zrealizowanie gazyfikacji na terenie gminy znacznie wpłynie na podniesienie standardu życia mieszkańców. Poprawę ochrony środowiska przez zmniejszenie zanieczyszczenia atmosfery powodowanego zadymieniem i spalania węgla. Zmniejszenie zanieczyszczenia wód gruntowych powodowanych wyrzuceniem popiołu i żużla ze spalonego węgla.

7. Obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym

Zgodnie ze Strategią Rozwoju Gminy Czerwin na lata 2010-2017 do inwestycji celu publicznego o znaczeniu lokalnym należeć będą:

- dokończenie kanalizacji miejscowości Czerwin;
- modernizacja oczyszczalni ścieków w Czerwinie;
- zmniejszenie zagrożenia powodzią – regulacja potoków;
- budowa oświetlenia ulicznego;
- budowa ciągu pieszo-rowerowego Czerwin-Grodzisk;
- odnowa centrów wsi: wykonanie parkingów, placów zabaw, chodników, urządzenie zieleni;
- odbudowa Dworu Szlacheckiego w Grodzisku;
- modernizacja i przebudowa dróg gminnych, poszerzenie dróg oraz związany z tym wykup ziemi, dotyczy w szczególności dróg gminnych: Andrzejki, Choromany-Wiśniewo-Żochy, Gucin-Tomasze, Janki Młode, Laski Kolonie, Lady Mans- Chrostowo, Malinowo – Damiany, Piski ul. Ogrodowa, Sokołowo-Seroczyn, Załuski, Czerwin ul. Kosakowskiego, Wolności, Dąbek, Grodzisk Duży, Skarżyn – Borek, Stylągi-Stylągi Koł, Suchcice ul. Młynarska;
- rozwój bazy sportowo-rekreacyjnej - budowa boisk i obiektów infrastruktury towarzyszącej (zwłaszcza tereny przyszkolne);
- budowa Gminnego Centrum Kultury (wraz z Biblioteką) lub rozbudowa Biblioteki;
- adaptacje i remonty istniejącej bazy kulturalnej (m.in. w Choromany, Damiany, Dzwonek, Gocły, Janki Młode, Jarnuty, Laski, Malinowo, Nadbory, Piski, Seroczyn, Suchcice, Tomasze, Wiśniewo, Żochy)

8. Obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów odrębnych, w tym obszary wymagające przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości, a także obszary rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m² oraz obszary przestrzeni publicznej. Obszary, dla których gmina zamierza sporządzić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego w tym obszary wymagające zmiany przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne

Na obszarze gminy istnieją tereny, dla których zgodnie z przepisami odrębnymi istnieje obowiązek sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Do obszarów takich zaliczają się m.in. tereny górnicze.

Studium nie wyznacza jednoznacznie granic obszarów wymagających scaleń i podziałów. Uzależnione jest to od szczegółowego określenia przeznaczenia terenu oraz powierzchni i kształtu działki inwestycyjnej. Propozycje scaleń i podziałów

poprzez wyznaczenie granic działek odbywać się będzie w planach miejscowych lub odpowiednich decyzjach administracyjnych.

Na terenie gminy nie planuje się lokalizacji obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m² oraz nie wyznacza się obszarów przestrzeni publicznej. W celu kształtowania struktur funkcjonalno-przestrzennych należy, w przyszłości wyznaczyć w/w obszar, który zgodnie z ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym służy zaspokajaniu potrzeb mieszkańców, poprawie jakości życia i sprzyjania nawiązywaniu kontaktów społecznych. W miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego proponuje się również wyznaczać lokalne obszary przestrzeni publicznej, zgodnie z uwarunkowaniami i potrzebami ich tworzenia.

Obszarami, dla których gmina zamierza sporządzić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego są tereny objęte zmianą studium. Obszar objęty zmianą przeznacza się pod lokalizację elektrowni wiatrowych oraz strefę ochronną od ww. elektrowni.

Obszarami, dla których Wójt będzie miał obowiązek sporządzenia miejscowych planów będą tereny rolne przeznaczone na cele nierolnicze (klas bonitacyjnych od I do III, których powierzchnia przekracza 0,5 ha) oraz tereny leśne przeznaczone na cele nieleśne.

9. Kierunki i zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej

W zakresie rolnictwa – utrzymanie i rozwój funkcji rolniczej.

Biorąc pod uwagę istniejące uwarunkowania wewnętrzne wpływające na możliwość rozwoju gminy, w studium wyznaczono zasadniczo dwa obszary funkcjonalne:

- rolnictwo jako podstawowy sektor gospodarki gminy,
- rolnictwo z uzupełniającą funkcją turystyczną, w tym agroturystyczną. Z funkcji wynikają następujące kierunki działań:

- ochrona gruntów rolnych,
- powiększenie areалу gospodarstw,
- utrzymanie i rozwój produkcji roślinnej i zwierzęcej, z dążeniem do specjalizacji gospodarstw rolnych i wytwarzania Żywności ekologicznej,
- zalesienie gleb nieprzydatnych dla rolnictwa,
- wdrażanie ekologicznych form produkcji rolnej,
- rozwój i promowanie agroturystyki,

W zakresie leśnictwa – utrzymanie i rozwój funkcji leśnej.

Główne kierunki działań:

- ochrona gatunków leśnych, stanowiących istotny element
- zachowanie zwartych kompleksów lokalnego ekosystemu, a w przypadku rozdrobnionych kompleksów tworzenie korytarzy ekologicznych,
- dolesienie luk, enklaw i pól enklaw leśnych oraz zalesienie obszarów o niskiej

- przydatności rolniczej,
- wzrost turystyczno – rekreacyjnej funkcji lasów,
- upowszechnienie funkcji edukacyjnych lasów,
- stwarzanie pozarolniczych źródeł dochodów związanych z pielęgnacją lasów, a w dalszej perspektywie z przerobem pozyskiwanego drewna i runa leśnego,
- tworzenie warunków dla rozwoju przemysłu drzewnego, zapewniającego miejsca pracy ludności,
- dopuszcza się modernizację, budowę i remont róg leśnych, a także zbiorników wodnych do celów przeciwpożarowych,
- odnowienia i zalesienia wykonywać zgodnie z zasadami hodowli lasu wprowadzonymi w życie na mocy art. 33 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach (tekst jednolity ze zmianami Dz. U. nr 56, poz. 679 z 2000r.) zarządzeniem nr 99 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dn. 24.12.2002r.,
- granica polno-leśna pokrywa się z granicą strefy III – leśnej oznaczonej na załączniku nr 2 – ekosystem lasów.

10. Rozwój funkcji turystycznej i rekreacyjnej

Na terenie gminy wyznacza się następujące przestrzenne jednostki strukturalne (rejon wypoczynkowe) o zróżnicowanym potencjale oraz możliwościach ich zagospodarowania na cele wypoczynku i turystyki:

- rejon turystyczny nad rzeką Orz spełniającą warunki do uprawiania turystyki krajoznawczej,
- rejon zabudowy rekreacyjnej poprzez uzupełnienie istniejącej zabudowy zagrodowej.

Rozwój tej formy wypoczynku winien jednak następować w sposób rozważny i kontrolowany, aby przy okazji nie zniszczyć środowiska naturalnego i nie przyczynił się do powstania chaosu architektonicznego.

11. Obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji lub rekultywacji oraz inne obszary problemowe

Rewitalizacją powinny zostać objęte zabudowania gospodarcze i służące prowadzeniu działalności rolniczych, oraz zabudowa mieszkaniowa zlokalizowana na terenach popegeerowskich. Przekształceń i rehabilitacji wymagają obiekty zabudowy mieszkaniowej o dysharmonijnych formach architektury takich jak: gabaryty, bryły, kształty dachów, czy kolorystyka.

Ponadto terenami wymagającymi rekultywacji są obszary po byłych kopalniach. W/w rekultywację obszarów poeksploatacyjnych wykonać należy w oparciu o ustalony kierunek i warunki przeprowadzania rekultywacji.

12. Obszary szczególnego zagrożenia powodzią oraz osuwania się mas ziemnych

Na terenie gminy występują obszary szczególnie zagrożone powodzią od rzeki Orz, w których występują następujące zakazy:

1) lokalizowania nowych przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, gromadzenia ścieków, odchodów zwierzęcych, środków chemicznych, a także innych materiałów, które mogą zanieczyścić wody, prowadzenia odzysku lub unieszkodliwiania odpadów, w tym w szczególności ich składowania,

2) wykonywania robót oraz czynności utrudniających ochronę przed powodzią lub zwiększających zagrożenie powodziowe, w tym:

a) wykonywania urządzeń wodnych oraz budowy innych obiektów budowlanych;

b) sadzenia drzew lub krzewów, z wyjątkiem plantacji wiklinowych na potrzeby regulacji wód oraz roślinności stanowiącej element zabudowy biologicznej dolin rzecznych lub służącej do wzmacniania brzegów, obwałowań lub odsypisk;

c) zmiany ukształtowania terenu, składowania materiałów oraz wykonywania innych robót, z wyjątkiem robót związanych z regulacją lub utrzymywaniem wód oraz brzegu morskiego, a także utrzymywaniem, odbudową, rozbudową lub przebudową wałów przeciwpowodziowych wraz z obiektami związanymi z nimi funkcjonalnie.

Ww. zakazy nie mają zastosowania w przypadku uzyskania, od właściwego dyrektora regionalnego zarządu gospodarki wodnej, zwolnienia z ww. zakazów, na zasadach określonych w przepisach odrębnych.

Na terenie gminy nie zinwentaryzowano obszarów osuwania się mas ziemnych.

13. Obiekty lub obszary, dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny

W granicach gminy w/w obszary mogą być wyznaczone w udokumentowanych złożach kopalin o ile wymagać tego będą przepisy prawa geologicznego i górniczego.

14. Granice terenów zamkniętych i ich stref ochronnych

Zgodnie z decyzją Nr 45 Ministra Infrastruktury z dnia 17 grudnia 2009 r. w sprawie ustalenia terenów przez, które przebiegają linie kolejowe, jako terenów zamkniętych, na terenie gminy Czerwin tereny zamknięte zajmują powierzchnię 68,8269 ha. Tereny zamknięte w gminie pozostają w zarządzie Polskich Kolei Państwowych.

Tabela 1. Wykaz terenów zamkniętych, przez które przebiegają linie kolejowe.

Obręb	Nr działki	Powierzchnia (ha)
Chruśnice	102	8,0800
Dzwonek	246	8,5400
Gocły	310	12,8100
Janki Młode	344/1	6,6300
Janki Młode	344/3	1,1540
Jarnuty	515/2	14,4229
Malinowo Nowe	446	0,6400
Skarżyn	14	3,2100
Suchcice	384	13,3400

Źródło: Dziennik Urzędowy Ministra Infrastruktury Nr 14, dn. 30 grudnia 2009 r.

Nie przewiduje się zmiany istniejącej dotychczasowej funkcji (przeznaczenia) powyższych nieruchomości stanowiących tereny zamknięte.

15. Obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, zgodnie z ustaleniami planu zagospodarowania przestrzennego województwa i ustaleniami programów, o których mowa w art. 48 ust. 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym;

Najważniejszymi obszarami, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, zgodnie z ustaleniami planu zagospodarowania przestrzennego województwa są:

- przebudowa drogi wojewódzkiej nr 627 do parametrów klasy technicznej GP, która w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Mazowieckiego jest w ciągu postulowanego wariantu Wielkiej Obwodnicy Mazowsza;
- urządzenie projektowanego szlaku rowerowego EURO VELO w ciągu drogi wojewódzkiej nr 677;
- utrzymywanie, wykonywanie robót budowlanych oraz poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego na drogach wojewódzkich nr: 627, 677 i drogach powiatowych nr: 2563W, 2564W, 2565W, 4401W;
- utrzymanie linii kolejowej nr 34 relacji Ostrołęka – Małkinia;
- dostosowywanie linii kolejowych uznanych za obronne do wymaganych parametrów geometrycznych;

- utrzymanie przewodów i urządzeń służących do przesyłania energii elektrycznej i gazu ziemnego;

- dywersyfikacja źródeł gazu oraz rozwój tranzytowych układów przesyłowych (na obszarze województwa dotyczy to budowy drugiej nitki tranzytowego gazociągu „Jamał”);

- rozwój światłowodowej infrastruktury telekomunikacyjnej obejmującej swym zasięgiem wszystkie miasta i siedziby gmin;

- dopuszczenie przebudowy istniejących linii elektroenergetycznych o napięciu 220kV na linie o napięciu 400kV lub na linie wielotorowe;

Na terenie gminy nie planuje się realizacji zadań rządowych, służących realizacji inwestycji celu publicznego o znaczeniu krajowym.

IV. Produkt finalny

Produktem finalnym opracowania jest dokumentacja studium, składająca się z następujących części:

- tekstu uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy

- załącznik nr 1,

- plansz graficznych w skali 1: 25 000:

- uwarunkowania - załącznik nr 2,

- kierunki - załącznik nr 3,

- ochrona dziedzictwa kulturowego - załącznik nr 4.

PRZEWODNICZĄCY RADY

Krzysztof Damiański

PREVIOUSLY RADI
AND THE